Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2026. szeptember 16., szerda

LXXVIII. évfolyam
208. (22368.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek **3⁰⁰** lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Átadták az erdőszentgyörgyi óvodát

„A jövőnek építünk"

Önmagában az új épület nem elég – gyermekek kell belakják vidámsággal, játékkal

Fotó: Átyin Andrea Kata

Hétfőtől új, korszerű épületbe járhatnak az apróságok Erdőszentgyörgyön, ahol átadták a Kis-Küküllő partján felépített új óvodát.

Gligor Róbert László

Az ünnepi pillanatokban *Szász Levente Loránd* polgármester visszatekintett az elmúlt évek munkájára, megállapítva, hogy ezért a pillanatért megérte dolgozni. Ugyanakkor hangsúlyozta: egy épületnél sokkal többet adnak át, egy helyet adnak a gyermekkorhoz. „Egy olyan helyet,

(Folytatás a 4. oldalon)

Erőszakba torkollott a juhtenyésztők bukaresti tüntetése

Az első incidensek 11 óra 30 perc körül történtek, amikor a fővárosi csendőrség szerint a tüntetők áttörték a csendőrkordont, és eltorlaszolták a forgalmat a Pavel D. Kiseleff sugárúton.

4.

Mi szem-szájnak ingere…

Nemcsak Parajd, hanem az egész Sóvidék megmozdult a töltöttkáposzta-fesztivál idei kiadásának szervezése és lebonyolítása során, és a közönségre, látogatókra sem lehetett panaszuk a szervezőknek a nagy hagyományú rendezvény idei programjain.

5.

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

OPTICA OPTOFARM

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Jemen messze van

Kaáli Nagy Botond

Ma kezdődik az európai mobilitási hét: szeptember 16. és 22. között Európa ismét megpróbálja rávenni saját magát, hogy időnként szálljon ki az autóból, üljön buszra, kerékpárra, vagy – egészen radikális megoldásként – használja a lábát. Az idei rendezvénysorozat mottója – Mobilitás mindenkinek – szép gondolat, különösen ott, ahol a „mindenkinek" történetesen buszt, kerékpárutat és járdát is jelent. Az idei mobilitási hét kezdetén az európai biciklisávoknál azonban érdemes valamivel távolabbra is tekinteni.

Mondjuk Jemenig.

Az elmúlt napokban az Irán támogatását élvező húszi erők ugyanis újabb stratégiai pozíciókat szereztek a Vörös-tenger térségében, egyre közelebb kerülve a Báb el-Mandeb ellenőrzéséhez. A név magyarul nagyjából annyit jelent: a könnyek kapuja. Meglepően találó elnevezés egy alig néhány tíz kilométer széles tengerszorosnak, amelyen a világ egyik legfontosabb kereskedelmi útvonala halad keresztül. Normális körülmények között egy marosvásárhelyi embernek természetesen nincs különösebb oka tudni, hogy hol található a Báb el-Mandeb, és mit jelent a neve. Most azonban nem árt megtanulni, mert a földrajz időnként közgazdaságtanná (is) változik: a Brent kőolaj hordónkénti ára kedden 107 dollár fölé emelkedett, miközben a húszik rakétákkal és drónokkal támadtak szaúdi célpontokat, és a térség két stratégiai átjárója, a Hormuzi-szoros és a Báb el-Mandeb körül egyszerre vált teljessé a bizonytalanság. A térképen mindez csupán néhány apró pont és keskeny kék sáv, ám ezen apró pontok és sávok körüli bizonytalanság hatása a benzinkúton már egyértelműen észrevehető.

Messze van Jemen.

(Folytatás a 3. oldalon)

naptár

SZEPTEMBER

16 SZERDA

7:01 13:09
19:33 21:29
A nappal hossza: **12** óra **32** perc

Ma **EDIT**,
holnap **ZSÓFIA** napja

Az év **259.** napja, hátravan **106** nap

Isten éltesse!

ZSÓFIA: görög eredetű női név, jelentése: bölcsesség.

IDŐJÁRÁS

Napos

Hőmérséklet:
max.: .... **26 °C**
min.: ..... **8 °C**

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: **2026. szeptember 15.**

1 €	**5,2636 lej**
1 $	**4,5624 lej**
100 Ft	**1,4350 lej**
1 g arany	**626,5056 lej**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 56-os iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Szilvafőző fesztivál Marosjárában

Szeptember 19-én és 20-án XIV. alkalommal szervezik meg Marosjárában a szilvafőző fesztivált. Két napon át családias hangulatban életre kelnek a hagyományok, ebben fő szerepet kap a szilva, a szilvafőzés, a frissen főtt szilvaíz illata. A résztvevőket egész napos programok várják. Lesz hagyományos szilvaízkóstoló, továbbá érdekes podcast-beszélgetések, koncertek és színpadi programok. Részletes program a fesztivál Facebook-oldalán olvasható.

DeepDive – Ússz a változással!

Az erdélyi innovációs fórum idei rendezvényére szeptember 26-án kerül sor a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karán. Az idei téma az alkalmazkodás, ez adja majd a keretét az előadásoknak és a műhelyprogramoknak. Ez alkalommal is érdekes közéleti, tudományos és kulturális témák, illetve szakértők várják az érdeklődőket, köztük Buda Péter nemzetbiztonsági szakértő, Mircea Bravo, Erdély legnépszerűbb tartalomgyártója, Tóth Simon, Forbes-címlapos burgerkirály, vállalkozó, Bozsik Gyöngyvér szinkrontolmács, Szathmáry Eörs evolúcióbiológus. Az eseményre egy kiállítással, műhelyfoglalkozásokkal, tematikus ebéddel és esti programmal is készülnek. Jegyek a https://deepdive.ro/hu/#tickets oldalon válthatók.

Egyházmegyei csendes nap

A Maros-Mezőségi Református Egyházmegye szervezésében szeptember 26-án 10 órától egyházmegyei csendes napot tartanak Mezőbándon a református templomban és a parókia udvarán. Az istentiszteleten igét hirdet dr. Kolumbán Vilmos József, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke. Ezt követően csoportos foglalkozásokra kerül sor gyerekeknek, speciális helyzetű személyeknek, az egyházmegye gyülekezeti csoportjainak, akik gulyásfőző versenyen is részt vesznek. Ugyanaznap kerül sor az egyházmegye nőszövetségi konferenciájára, ahol Sikó Piroska lelkipásztor előadása hallgatható meg Gyermekeink lelki iránytűje címmel.

Két tömbház energetikai felújítására 9,7 millió lejes beruházást hagytak jóvá

A marosvásárhelyi tanács szeptember 14-i rendkívüli ülésén jóváhagyta a Ion Buteanu utca 25–27. szám alatti tömbházak energetikai korszerűsítéséhez szükséges projektet és a beruházás költségeit. A közel 9,7 millió lej összértékű beruházás két tömbház, összesen 88 lakás energetikai felújítását célozza. A munkálatokra több mint 9,4 millió lej visszza nem térítendő támogatás áll rendelkezésre, az önkormányzat mintegy 192 ezer lejjel járul hozzá a költségekhez, valamint a támogatásból nem fedezett kiadásokat is biztosítja. A beruházás folytatása annak az energetikai felújítási programnak, amelyet Marosvásárhely önkormányzata az elmúlt években többféle finanszírozási forrás bevonásával valósított meg. Eddig a városban közpénzből finanszírozott programok keretében 180 tömbház, 281 lépcsőház és mintegy 6000 lakás energetikai korszerűsítése történt meg. A projekt a Közép-romániai régió 2021–2027-es programja keretében kaphat uniós támogatást. Az új projekt szerződéskötés előtt áll.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Több mint 150 kutyafajtával érkeznek

Nemzetközi kutyakiállítás Marosvásárhelyen

A Maros Megyei Ebtenyésztők Egyesülete idén is megszervezi a jól ismert nagyszabású kutyakiállítást, amelyre szeptember 18–19–20-án kerül sor a marosvásárhelyi Víkendtelepen.

A Nemzetközi Kinológiai Szövetség égisze alatt szervezett Drakula tematikájú kutyás rendezvény, amely három nemzetközi kiállításból áll – Mureș Dog Show, Dracula Dog Show és Transilvania Dog Show –, továbbá három országos kiállítást és három klubkiállítást is magában foglal a terrierek, tacskók, retrieverek és vízi kutyák számára.

Az idei rendezvény a résztvevők száma és a versenyzők származási helyének sokszínűsége tekintetében is kiemelkedőnek ígérkezik. Naponta több mint ezer bírálatra kerül sor, és több mint 32 európai országból érkeznek versenyzők.

A látogatók emellett mintegy 150 kutyafajtát csodálhatnak meg, köztük számos ritka fajtát is, például a picardiai juhászkutyát, a bergamói juhászkutyát, a spanyol masztiffot, a broholmert, a dán–svéd farmkutyát, a kontinentális buldogot, a kanadai eszkimókutyát, a norbotteni spiccet, a koreai jindót, a jakut lajka kutyát, a kazah tazyt, az olasz spinonét és a barbetet.

Idén is rangos, világszerte elismert, úgynevezett „all round” bírói testületet látnak vendégül Magyarországról, Belgiumból, Portugáliából, Finnországból, Norvégiából, Hollandiából, Örményországból, Svédországból, Kínából, Franciaországból és természetesen Romániából.

A partnerek között lesz Nagy-Britannia leghíresebb kinológiai szaklapjának, az Our Dogsnak, valamint a Birbrook Rosettesnek a tulajdonosa, akik a kiállítás nemzetközi népszerűsítéséről gondoskodnak majd a következő években.

A díjátadó ünnepségek megnyitója szeptember 18-án, pénteken 15 órakor kezdődik a Víkendtelepen, szeptember 19-én, szombaton délelőtt 9 órától 14 óráig ugyancsak a Víkenden lesznek, majd 17.30 órától a Vár téren folytatódik, szeptember 20-án, vasárnap 15 órakor pedig a Víkenden zárul a kiállítás.

Szeretettel várják az érdeklődőket, hogy legyenek részesei ennek az Európában egyedülálló, világszerte is jelentős visszhangot kiváltó rendezvénynek – tájékoztatott *Lokodi Csaba Zsolt*, a Maros Megyei Kinológiai Egyesület elnöke. *(pálosy)*

Fotó: Szer Pálosy Piroska (archív)

Târgu Mureș
Marosvásárhely

Újabb 88 lakás újulhat meg energetikailag Marosvásárhelyen

A helyi tanács jóváhagyta a Ion Buteanu utca 25–27. szám alatti két tömbház felújításának projektjét. A közel 9,7 millió lejes beruházásból több mint 9,4 millió lej vissza nem térítendő támogatás.

Mit jelent ez a lakóknak? Kevesebb hőveszteséget, alacsonyabb energiafogyasztást és komfortosabb otthonokat.

És ezzel folytatjuk azt a munkát, amit már elkezdtünk: eddig 180 tömbházat, 281 lépcsőházat és mintegy 6.000 lakást sikerült korszerűsíteni a városban.

Az új projekt már a szerződéskötés előtt áll. Továbbra is keressük és hozzuk a városba azokat az uniós forrásokat, amelyekből kézzelfogható fejlesztéseket tudunk megvalósítani – olyanokat, amelyek a marosvásárhelyiek mindennapjait teszik jobbá.

A polgármesteri hivatal bel- és külkapcsolati osztálya

RENDEZVÉNYEK

Mesedélután

Minden második csütörtökön, legközelebb szeptember 24-én 18 órától az 5 és 12 év közötti gyermekeket barátságos hangulatban fogadják Marosvásárhelyen a Gyermekkönyvtárban, ahol az olvasás felejthetetlen élményt nyújt. A gyerekek mesét hallgatnak, és együtt fedezik fel a mesék varázslatos világát.

Nyílt évnyitót tart a gr. Teleki Sámuel cserkészcsapat

Új cserkészévet indít a marosvásárhelyi 30-as számú gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat. A szervezet várja az új érdeklődőket, a csatlakozni vágyó gyerekeket, fiatalokat, valamint szüleiket a szeptember 17-én 18 órakor kezdődő nyílt évnyitó foglalkozására a marosvásárhelyi Vártemplomnál. A nyílt alkalom célja, hogy a részt vevő gyermekek és szülők személyesen, kötetlen formában tapasztalhassák meg a cserkészet közösségépítő erejét. További információ elérhető az esemény Facebook-oldalán vagy a 0746799057-es telefonszámon (Halmágyi Ildikó). A 30-as számú gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat a Romániai Magyar Cserkészszövetség keretein belül működik Marosvásárhelyen.

Szenior örömtánccal a demencia ellen

Szeptember 21-e az Alzheimer-kór világnapja. Ezen a napon, hétfőn 16 órától a Gyulafehérvári Caritas marosvásárhelyi Teréz Anya Idősek Nappali Foglalkoztatóközpontja szenior örömtáncra várja az érdeklődőket a vár üvegkupolája melletti területen. Kutatások bizonyítják, hogy a tánc a leghatékonyabb módja az időskori demencia megelőzésének és szinten tartásának. A szenior örömtánc egy mozgásos foglalkozás, amelyen a résztvevők idős személyek számára kialakított táncokat gyakorolnak. A koreográfiák lehetnek egyszerű páros táncok, körtáncok vagy sortáncok. Előzetes tánctudás nem szükséges, és egyedül is lehet jönni. Az eseményről bővebb tájékoztatás a 0741-258-194-es telefonszámon kérhető.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES: Benedek István
LAPSZERKESZTŐ: Vajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Varsó és Róma elkötelezett az európai fegyveripar korszerűsítése mellett

Európának ki kell használnia minden lehetőséget a fegyveripar gyors korszerűsítésére, e téren Lengyelország és Olaszország elkötelezett – jelentette ki Wladyslaw Kosiniak-Kamysz lengyel védelmi miniszter kedden Varsóban, az olasz hivatali kollégájával, Guido Crosettóval közös sajtóértekezleten.

Ukrajna jelenleg „nagyon nehéz helyzetbe” került, Lengyelország és Olaszország a tőle telhető támogatást nyújt neki – állapította meg Kosiniak-Kamysz a kétoldalú tárgyalásokat követő sajtókonferencián.

A támogatás „felettébb szükséges”, mivel Oroszország 2022 óta „nem pazarolta az időt”, új képességekre tett szert, például a sugárhajtású drónok „módosítják a pozícióját” – jegyezte meg a miniszter.

Feltette a kérdést, hogy Európa kihasznált-e minden lehetőséget a fegyveripar korszerűsítésére, a szállítások biztosítására. „Többet kell tennünk, erre Lengyelország és Olaszország is elszántan törekszik” – nyilatkozta a lengyel tárcavezető.

Beszélt arról is, hogy keddre virradóra a NATO vadászgépei lelőttek egy drónt Litvánia felett. Olasz vadászgépekről volt szó, amelyek a Baltic Air Policing misszió keretében teljesítenek szolgálatot – közölte Kosiniak-Kamysz, és a szövetségesek közötti szolidaritás gyakorlati megnyilvánulásának nevezte az akciót.

A miniszter szorgalmazta, hogy az Európai Unió haladéktalanul döntsön a katonai járművek teljes körű mozgási képességeinek biztosításáról arra az esetre, ha valamelyik uniós tagállam szövetségesek segítségére szorul.

Kosiniak-Kamysz azt is jelezte: Lengyelország a lehető leghamarabb be akar szerezni kiképző- és harci helikoptereket, és Olaszország ebben „fontos partnernek számít”. *(MTI)*

Elhunyt Izrael legidősebb holokauszt-túlélője

Elhunyt 107 éves korában Izrael legidősebb holokauszt-túlélője, Jehuda Widawski, aki életét a náci megszállás idején lerombolt zsidó temetők helyreállításának szentelte – jelentette a helyi média hétfőn.

Widawski 1919-ben négy testvér közül másodikként született a lengyelországi Turek városban, majd családja 1933-ban Lódzban telepedett le. 1936-ra már egy, a lengyel hadsereg számára ingeket és alsóneműket varró textilipari vállalkozást vezetett.

Amikor a nácik 1939 szeptemberében megszállták Lengyelországot, a család a lódzi gettó területén vásárolt lakásba költözött, ahol tizenöt családtag élt együtt a gettó 1944. augusztus 29-i felszámolásáig. A családot ezután Auschwitzba deportálták, ahol szüleit és bátyját azonnal meggyilkolták. Öccse Buchenwaldban, nővére pedig a stutthofi koncentrációs táborban halt meg.

„Újra átélem, nemcsak minden nap, hanem minden órában, mindannyiukat látom magam előtt” – mondta Widawski meggyilkolt hozzátartozóiról.

Widawskit legfiatalabb öccsével együtt a Friedland munkatáborba küldték dolgozni, ahol repülőgépszárnyakat gyártott, és mindketten túlélték a háborút.

Felszabadulásuk után testvérével és nagybátyjával textilgyárat alapított Lódzban, feleségül vette Lea Dobryszt, és részt vett az Izrael megalapítása előtti Irgun szervezet fegyvercsempésző akcióiban. 1950-ben költözött Izraelbe, ahol több vállalkozást is vezetett.

1978-ban visszatért Lengyelországba, ahol nagymamája sírját keresve megdöbbentette a zsidó temetők állapota. Később több ezer sírt kutatott fel, azonosított és állított helyre, köztük neves rabbik sírhelyét is.

Jichák Hercog izraeli államelnök vasárnap az X-en közzétett megemlékezésében felidézte három évvel korábbi találkozásukat. „Jehuda egyszer azt mondta, a nácikkal szembeni bosszúja az, hogy ők veszítettek, nekünk pedig van Izraelünk. Élete valóban az élet, az emlékezés és az újjászületés győzelmének lenyűgöző tanúságtétele volt” – írta Hercog. *(MTI)*

Megemelte a Vatikánban dolgozó bíborosok fizetését a pápa

XIV. Leó feloldotta az elődje, Ferenc pápa által a pandémia miatt bevezetett bérstopot, és megemelte a Vatikánban dolgozó bíborosok és más egyháziak fizetését – jelentette a La Repubblica című olasz napilap kedden.

Az egyházfő saját akaratából (motu proprio) rendelkezett Vatikánváros dolgozói bérrendezéséről.

Ferenc pápa 2021 márciusában „megszorításokról” döntött: a római kúrián, vagyis a vatikáni hivatalokban dolgozó közel harminc bíboros havi bérét tíz százalékkal, a hivatalok élén álló prefektusok és titkárok fizetését nyolc százalékkal, a Vatikánban szolgáló egyháziakét pedig három százalékkal csökkentette.

A világi vatikáni dolgozók fizetését nem csökkentették, de leállt a korábbi gyakorlat, miszerint bértáblájuk automatikusan kétévente emelkedett.

Ferenc pápa azért kényszerült a bérstopra, mert a pandémia évét a Vatikánvárosi Állam kasszája is megérezte. A többi között nem érkezett bevétel a Vatikáni Múzeumtól, amely évi hétmillió látogatóval közel 150 millió eurót biztosít.

Leó pápa mostani döntésével „visszaemelte” a korábban csökkentett béreket.

A La Repubblica adatai szerint a római kúria bíborosai fejenként 4500 és 5500 euró között keresnek. A dikasztériumok vezetői és titkárai havi 3000 és 4000 euró között, a más vatikáni beosztásban dolgozó egyháziak 1200 és 3000 euró közötti fizetésben részesülnek.

A világi dolgozók, például a szentszéki sajtóközpont munkatársai vagy a Vatikáni Múzeum kutatói 2900 és 3300 euró közötti bért kapnak.

Leó pápa megválasztását követően helyreállította a szokást, miszerint a fehér füst felszállása után a vatikáni dolgozók fejenként 500 euró bónuszban részesülnek, amit Ferenc pápa szintén eltörölt.

Leó tavaly nyáron úgy rendelkezett, hogy a vatikáni világi dolgozóknak öt nap fizetett szabadság jár minden egyes gyermekük megszületésekor, valamint havonta három nap, ha fogyatékossággal élő gyermekek szülei.

Elődjével ellentétben Leó pápa azt is engedélyezte, hogy a Vatikánban dolgozó bíborosok, prefektusok és titkárok ingyenlakáshoz jussanak a pápai állam területén vagy római, vatikáni tulajdonú ingatlanokban. *(MTI)*

Folyóírás és latinoktatás az olasz általános iskolákban

Az Olaszország nagy részén most kezdődő tanévben újra már az általános iskolák első osztályában tanítják a folyóírást, a felsőbb tagozatokban pedig a latin nyelvet – foglalta össze a római kormány idén induló oktatási reformját a La Repubblica napilap hétfőn.

Az általános iskolákban megerősítik a nyelvtan oktatását is, valamint a minisztérium ajánlott olvasmányként jelölte meg a Bibliát „a nyugati kultúra elsajátítására”.

A reform szerint a gimnáziumokban a mesterséges intelligencia eszközként használható a matematikaórákon.

Hétfőtől közel nyolcmillió olasz tanuló tért vissza a padokba a tartományok által kijelölt dátumok szerint.

A Giuseppe Valditara, a Liga jobboldali párt politikusa nevével jelzett reform az idei tanévtől indul, és a tervek szerint a 2030-as tanévre zárul le.

Az egymást követő változások között szerepel, hogy az óvodákban megerősítik a zenei oktatást.

Az általános iskola első öt osztályában az eddigi gyakorlattal ellentétben a nyomtatott betűk helyett elsőként a folyóírást tanítják meg a gyerekeknek. Kiemelt figyelmet fordítanak a fogalmazásírásra, valamint követelménynek számít, hogy a kisdiákok fejből tanuljanak meg verseket.

Az általános iskola felső tagozatában, vagyis a hetedik és nyolcadik osztályban a diákok két európai uniós nyelv mellett a latint is felvehetik fakultatív tantárgyként. Valójában az általános iskola utolsó éveiben már eddig is volt lehetőség a latintanulásra főleg azoknak, akik humán gimnáziumba mentek tovább.

A gimnáziumokban különválasztják az eddig együtt tanított földrajzot és történelmet.

Kísérletképpen a humán és a reál gimnáziumok mellett egy kizárólag matematikaközpontú gimnáziumot is indítanak, egyelőre száz oktatási intézményben.

Az oktatás minden szintjén tilos a mobiltelefonok iskolai időben történő használata.

A reform értelmében az iskolákban megerősítik a tanulóknak nyújtott lelkisegély-szolgáltatást. *(MTI)*

O R S Z Á G – V I L Á G

Kötelező lehet az iskolai egyenruha viselése

Elfogadta kedden a szenátus oktatási bizottsága az iskolai egyenruha kötelező viselését előíró törvénytervezetet. A következő tanévtől hatályba lépő jogszabályjavaslatot a Szociáldemokrata Párt (PSD) terjesztette be a parlamentbe. Daniel Zamfir szociáldemokrata szenátor a bizottsági ülés után elmondta, hogy azért tennék kötelezővé az iskolai egyenruhát, mert a tapasztalat szerint gyakran kiközösítik azokat a diákokat, akiknek a szülei nem engedhetik meg maguknak a fiatalok körében divatosnak számító ruhák megvásárlását. A szenátor szerint az iskolák dönthetnének arról, hogy milyen egyenruhát vezessenek be, a szülőkkel, a tanulókkal és a tantestülettel egyeztetve. A tervezet a szenátus plénuma elé kerül, és a képviselőház vitatja meg döntő házként. *(Agerpres)*

Munkateher-szabályozás a bíróságokon

Szabályozták keddtől a romániai bíróságokon az egy bíróra naponta kioszthatható ügyek számát. Az új munkateher-szabályozást a bíróságokon, a törvényszékeken és az ítélőtáblánál egyaránt alkalmazzák. Az eljárásrend szerint az egyes bíróságok napi ügyfeldolgozási kapacitását a beérkező ügyek száma, az adott időpontban ténylegesen dolgozó bírák létszáma és az európai adatok alapján megszabott ügytehernorma figyelembevételével állapítják meg. A normát bíróságonként és jogterületenként határozzák meg. Az ügyeket továbbra is véletlenszerűen és arányosan osztják szét a bírók között, figyelembe véve azok összetettségét is. *(Agerpres)*

Marad a gázolaj jövedéki adójának 25 százalékos csökkentése

A Pénzügyminisztérium szeptember 16. és 30. között is fenntartja a normál gázolaj jövedéki adójának 25 százalékos csökkentését – közölte kedden a tárca. A tájékoztatás szerint a 25 százalékos mérséklés ezerliterenként 701,07 lejjel, tonnánként pedig 829,69 lejjel csökkenti az adóterhet. A normál gázolaj tényleges jövedéki adója így továbbra is ezerliterenként 2103,22 lej, illetve tonnánként 2489,05 lej marad. A Pénzügyminisztérium kéthetente felülvizsgálja a jövedéki adó szintjét a nemzetközi jegyzésárak, a töltőállomásokon alkalmazott árak és a törvényben előírt számítási képlet alapján, így szabva meg az adókedvezmény mértékét. *(Agerpres)*

Jemen messze van

(Folytatás az 1. oldalról)

Legalábbis addig, amíg nem kell tankolni – és éppen ettől kap pluszjelentést az idei európai mobilitási hét. Szeretünk a fenntartható közlekedésről kizárólag környezetvédelmi kérdésként beszélni – kevesebb kipufogógáz, tisztább levegő, több kerékpár, élhetőbb városok. Mindez természetesen igaz, csak közben hajlamosak vagyunk arról megfeledkezni, hogy az üzemanyag nem a kút alatt terem: egy tanknyi benzin mögött olajmezők, vezetékek, finomítók, tartályhajók, kikötők és szűk tengeri átjárók vannak. És persze államok, hadseregek, rakéták, szövetségek és háborúk. Meg egy világ, amely több évtizednyi energetikai átállás után továbbra is képes idegesen figyelni egy néhány tíz kilométer széles vízi folyosót, mert ha ott valaki lezárja a kaput, máshol a garázsajtót rögtön drágább lesz kinyitni. Persze ettől még nem kell ünnepélyesen a lefolyóba hajítani az autókulcsot, hiszen sokan még akkor sem tudnának lemondani róla, ha nagyon szeretnének. A fenntartható mobilitás ugyanis addig könnyedén hangzó szlogen, ameddig nem kell munkába járni, iskolába vagy óvodába vinni a gyereket, eljutni egy környékbeli faluból a városba, vagy hazamenni az esti utolsó busz után. Az autómentes közlekedéshez ugyanis valódi alternatíva szükséges: működő tömegközlekedés, használható kerékpárút és egy olyan város szükséges hozzá, amelyben gyalogosnak lenni nem akadályverseny.

És miközben mi itt Európában e héten arról beszélünk, hogyan közlekedjünk kevesebb autóval, Jemenben is emberek tízezrei vannak úton. Csakhogy ők nem a mobilitási hét kedvéért indultak el, hanem családok tízezrei kényszerültek menekülni az újabb harcok miatt. Ugyanaz a szó, egészen más jelentéssel – nálunk a mobilitás azt jelenti, hogy eldönthetjük, autóval, busszal vagy kerékpárral indulunk-e el. Ott pedig azt, hogy van-e még hová hazamenni.

Jemen tehát valóban messze van.

Csak a háborúi, az olaja, a menekültjei és mindezek következményei érnek ide meglepően gyorsan. Talán gyorsabban is, mint a jeddi busz.

Erőszakba torkollott a juhtenyésztők bukaresti tüntetése

A juh- és kecskeexport tilalmának feloldását követelik

Dulakodás tört ki kedden a juhtenyésztők bukaresti tüntetésén részt vevők és a csendőrök között.

A Győzelem (Victoriei) téren demonstrálók közül többen lökdösni kezdték a rendfenntartókat, és különféle tárgyakat dobáltak felé jük.

A rendőrség lezárta a környéket a forgalom elől, a csendőrök pedig könnygázzal szorították vissza az erőszakosan fellépő tüntetőket.

A fővárosi csendőrség közleménye szerint a tüntetők magatartása saját testi épségüket is veszélyezteti, sérti a többi lakos jogait, és akadályozhatja a mentők, a tűzoltók, valamint a tömegközlekedési járművek haladását. A csendőrség nyugalomra és a rendfenntartókkal való együttműködésre szólította fel a résztvevőket.

A juhtenyésztők reggel 8 óra körül kezdtek el gyülekezni az Antipa Múzeum közelében, ahonnan később átvonultak a kormány épülete elé.

A tiltakozásra a közösségi médiában mozgósították a gazdákat, akik a juhpestis- és juhhimlőgócok kezelését, valamint az állatok leölésével járó járványügyi intézkedéseket kifogásolják, illetve a kiskérődzők pestise miatt elrendelt juh- és kecskeexport-tilalom ellen is tiltakoznak. Képviselőik kedden benyújtottak egy követeléslistát a kormányhoz.

Az incidensek nyomán négy tüntetőt kiemeltek a tömegből, és bekísérték a rendőrségre a történtek tisztázása és a szükséges jogi intézkedések megtétele érdekében.

Három tüntetőt – egy 49 és egy 61 éves férfit, valamint egy 53 éves nőt – a SMURD mentősei láttak el a helyszínen, miután a könnygáz belélegzését követően légzési problémákra panaszkodtak.

Ezt követően rosszul lett még két ember – egy 62 éves és egy 72 éves férfi (akit később kórházba szállítottak) – a bukaresti Győzelem (Victoriei) téren zajló tüntetés helyszínén, ezért orvosi ellátásban részesítették őket; panaszaikat nem a könnygáz használata okozta – közölte kedden a fővárosi csendőrség.

A közlemény szerint eddig öten szorultak orvosi ellátásra.

A hatóság szerint egyes tüntetők továbbra is megpróbálták áttörni a csendőrkordont. A közleményben azt is hangsúlyozták, hogy a rendfenntartók nem tűrik az erőszakot, az arra való uszítást vagy a csendőri intézkedések akadályozását.

A csendőrök a tüntetők és a Győzelem téri aluljáró környékén tartózkodók biztonságára egyaránt ügyelnek. Az aluljárónál mindkét irányban leállították a közúti forgalmat.

A csendőrség ugyanakkor cáfolta, hogy a Grant hídnál feltartóztatták volna a tüntetőket szállító autóbuszokat, vagy akadályoznák a Győzelem tér megközelítését. Közölték továbbá, hogy azonosítják az erőszakra uszító vagy rendbontó személyeket, és megteszik velük szemben a szükséges jogi intézkedéseket.

A Bukarestben tüntető juhtenyésztők közölték, hogy követeléseik rendezéséig a Győzelem (Victoriei) téren maradnak. Egyik legfontosabb követelésük a juhok exportjának újraindítása.

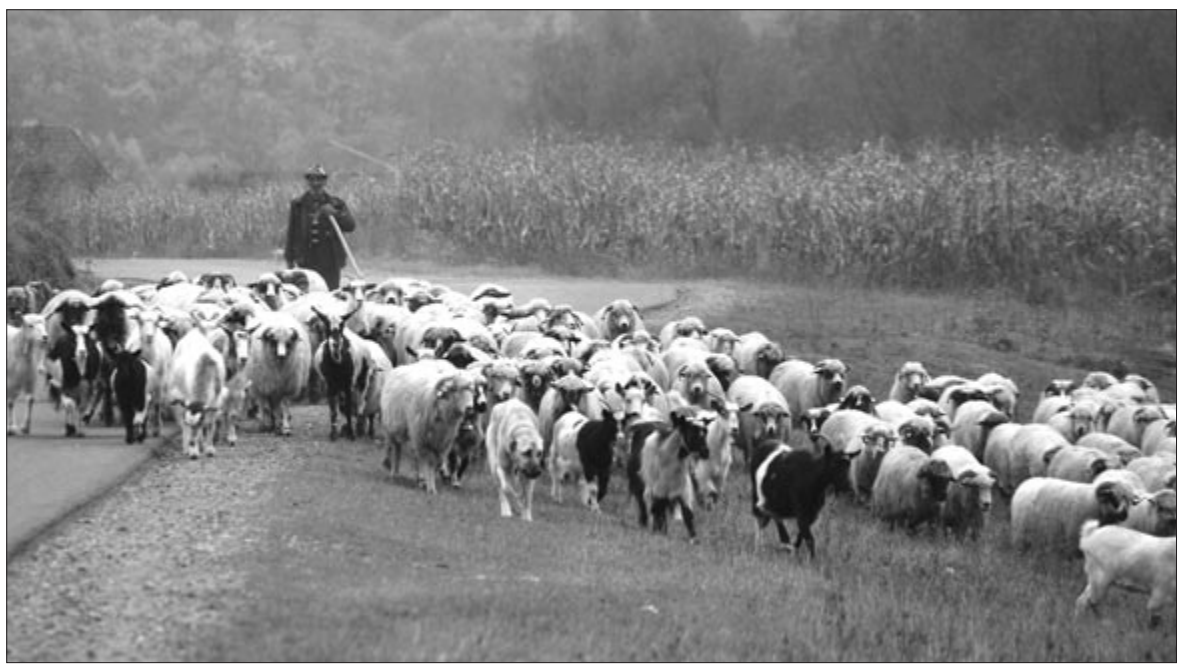
A megmozduláson részt vevő egyik Bihar megyei gazda elmondta, hogy az ország nyugati részét sújtó aszály miatt nem tudtak legeltetni, az exporttilalom következtében pedig a gazdák nem tudják értékesíteni állataikat, így takarmányvásárlásra sincs pénzük. A juhász megkérdőjelezte a járványügyi korlátozások indokoltságát, hangsúlyozva, hogy Erdélyben nem észleltek tömeges állatpusztulást.

„El akarjuk adni az állatainkat, hogy legyen pénzünk takarmányra. (…) Van élelmünk, és addig nem megyünk el innen, amíg nem rendezik a helyzetet” – jelentette ki. Több másik tüntető is megerősítette, hogy követelések teljesítéséig a téren maradnak.

Elégedetlenségük fő oka, hogy az Európai Bizottság júniusban 2026. december 31-éig meghosszabbította a Romániából harmadik országokba irányuló juh- és kecskeexport tilalmát, miközben az uniós tagállamokba történő szállításra vonatkozó korlátozásokat is fenntartotta.

Délután a tüntető tömeg áttörte a csendőrkordont, és bejutott a kormány épülete melletti utcába. A tiltakozók megdobálták a csendőröket, akik vízágyúval és könnygázzal próbálták feloszlatni őket.

Az első incidensek 11 óra 30 perc körül történtek, amikor a fővárosi csendőrség szerint a tüntetők áttörték a csendőrkordont, és eltorlaszolták a forgalmat a Pavel D. Kiseleff sugárúton. A csendőrség nyugalomra és a rendfenntartókkal való együttműködésre szólította fel a résztvevőket, hogy a tüntetés biztonságos körülmények között folytatódhasson.

Illusztráció Fotó: Nagy Tibor (archív)

Lapzárta:

Összesen 11 ezer lejre bírságoltak a hatóságok három férfit a kormánypalota előtti keddi gazdatüntetésen történt incidensek miatt.

A fővárosi csendőrség közleménye szerint az incidensek után négy résztvevőt kísértek be rendőrségre, közülük háromra szabálysértési bírságot szabtak ki.

A csendőrség szerint a három férfi „ellenszegülő” magatartást tanúsított, és akadályozta a csendőröket feladataik ellátásában a tüntetés helyszínén.

A bukaresti Északi pályaudvar környékén igazoltattak a rendőrök egy másik férfit, aki a kormánypalota előtti térre tartott. Könnygázspray-t találtak nála, ezért a vasúti rendőrségen előállították, ahol eljárás indult ellene – számolt be a csendőrség.

(Hírösszefoglaló/Agerpres)

Átadták az erdőszentgyörgyi óvodát

(Folytatás az 1. oldalról)

amelyet azért építettünk, hogy gyermekeink jó körülmények között, biztonságban, szeretettel körülvéve fejlődhessenek. Egy város jövőjét sokféleképpen lehet építeni, de amikor bölcsődét, óvodát vagy iskolát építünk, akkor a szó legszorosabb értelmében a jövőnek építünk.”

Az új óvoda megnyitásával lehetőség nyílik arra, hogy a korábban több, esetleg régi épületben működő csoportok egy modern, tágas és a mai kor követelményeinek megfelelő intézményben folytathassák mindennapjaikat – mondta el a városvezető, aki szerint egy szép épület önmagában nem jelent semmit, szükség van arra, hogy a gyerekek belakják azt, betöltsék nevetéssel, játékkal, dalokkal, kíváncsisággal és vidámsággal. Ugyanakkor köszönetet mondott az óvodapedagógusoknak is az odaadó munkájukért.

Kovács Júliával, a korai oktatásért felelős tanfelügyelővel együtt érkezett Maros megye főtanfelügyelő-helyettese is az ünnepségre. *Antal Mihály Levente* kiemelte: minden átadott új tanintézmény azt bizonyítja, hogy a közösség számára még mindig fontos az oktatás, a nevelés, és Erdőszentgyörgy mindent megad a gyermekeknek a bölcsődétől a középiskoláig, hogy ne máshol kelljen tanulási lehetőséget keresniük. Felszólalásában rámutatott a szülők bizalmára és jövőbe vetett hitére is; ők tudják: itt nemcsak meleg termet, hanem figyelmet, mesét és anyanyelvi oktatást is kapnak a kicsinyeik, ugyanakkor arra kérte a szülőket, ne adjanak képernyőt a gyerekeik kezébe, hanem azt a luxust nyújtsák nekik, hogy igazi, digitális zajtól mentes gyermekkoruk lehessen.

A polgármester átadta az épület kulcsait *György Enikő* iskolaigazgatónak, ezzel jelképesen az óvodát is. Felszólalásában az intézményvezető köszönetet mondott mindazoknak, akik megálmodták ezt az épületet, és harcoltak azért, hogy a gyerekek ilyen szép, új, jól felszerelt óvodában tölthessék el a tanulmányaik első éveit.

Ünnepi pillanat egy jövőnek épült tanintézmény átadása – hangzott el a hétfői avatáson Fotó: Átyin Andrea Kata

Az épületben öt óvodai és napközis csoport kapott helyet Fotó: Pál Imola Gabriella

Az épületbe öt óvodai csoport (két román, három magyar tannyelvű) költözött be mintegy nyolcvan gyerekkel, három csoport normál programmal, kettő napközisként működik.

A régi óvodából és a Dózsa György utcai épületekből áthelyezett csoportok mellett még van két óvodai csoport a kisvárosban, ezek a református bölcsőde épületében működnek, ahol további két bölcsődei csoport is létezik – tudtuk meg a polgármesteri hivatal szóvivőjétől, *Átyin Andrea Katától*.

Az óvodaépület már korábban megépült, de mivel a regionális operatív program által (POR) kapott támogatást, számos engedélyeztetésre volt szükség, ugyanakkor apróbb kérdéseket is meg kellett még oldani. Így csak tavaly decemberben tudta az önkormányzat átvenni az épületet, ezért az a döntés született, hogy a kisgyerekek csak az új tanév kezdetén költöznek át ide – mondta el érdeklődésünkre a polgármesteri hivatal szóvivője, hozzátéve, hogy a nem kis önrész kifizetése és a vállalkozó gondjai is hozzájárultak ahhoz, hogy a megközelítőleg 4 millió lej értékű beruházás kivitelezése valamelyest csúszott.

Nemzetközi töltöttkáposzta-fesztivál Parajdon

Mi szem-szájnak ingere…

Nagy érdeklődés közepette zajlott le a múlt hét végén az idei, immár huszonkilencedik alkalommal megszervezett nemzetközi töltöttkáposzta-fesztivál Parajdon: három nap ízekkel, zenével, hagyományokkal és rengeteg programmal.

Gligor Róbert László

Nemcsak Parajd, hanem az egész Sóvidék megmozdult a töltöttkáposzta-fesztivál idei kiadásának szervezése és lebonyolítása során, és a közönségre, látogatókra sem lehetett panaszuk a szervezőknek a nagy hagyományú rendezvény idei programjain.

Parajd apraja-nagyja már csütörtökön azon dolgozott, hogy szebbé, „káposztásabbá” és még ünnepibbé tegye a községet, és ez szépen is sikerült. Egy zsűri végigjárta a díszítés valamennyi állomását, hogy eldöntse, kik vehetik át ezért a megérdemelt díjakat.

Pénteken reggel a már hagyománynak számító sóvidéki tömegfutással mozgatták meg a település és a környék sportolóit, ezzel nyitották meg a fesztivál első napját, amelyet megszokott módon a gyerekcsapatok főzőversenye töltött ki: idén is számos kis kukta nevezett be, és bizony a zsűrinek itt is akadt dolga, amíg eldöntötte, kik főzték a legfinomabbat. A győztes a Kalotaszegi Tőtött csapat lett, azt követte a VI-PA Junior és a Pöttyös Kápik, míg a szakmai különdíjat a Fakanálforgató séfpalánták vehették át.

Napközben sor került a XI. Sóhát Tini Kupa teremfoci-bajnokságra, Mihály Zsolt ökogazda, vadgazda szakmérnök tartott előadást épített örökségünkről és élhető hagyományainkról, majd a helyi elemi iskolások léptek színpadra néptánccal, élvezni lehetett a székelyudvarhelyi színház interaktív gyermekelőadását, muzsikált a Kiság gyerekzenekar. Péter István pályaorientációs előadást tartott a fiataloknak, a zsűri eredményhirdetése után pedig a helyi ifjúsági fúvószenekar lépett fel, majd a ZumbAtomic mozgatta meg a nézőteret, este a Néked zenekar és a Titán csapott hangulatos koncertet a színpadon.

Szombaton reggel fúvós hangszerek csendültek fel, rezesbanda gondoskodott arról, hogy dallamos ébredéssel induljon a fesztivál második napja. Ezt követően kezdetét vette a hagyományos felvonulás: a sóbányától ünnepi menetben indultak el huszárok vezetésével a központi parkba, ahol az ünnepélyes megnyitóbeszédekkel kezdetét vette a szombati program.

A csapatok már korán megkezdték a készülődést: a főzést, tálalást, sátrak, asztalok díszítését, és igyekeztek minden részletre odafigyelni, hogy a legjobb formájukat mutathassák. A kukták bemutatkozása után a színpadot az Aprólábak néptánca dobogtatta meg, majd a Forgórózsa néptáncegyüttes mutatott be mesés előadást. A huszármúzeumban a kiállítás mellett egyéb program is várta az érdeklődőket, Máté Károly taplászmester a Sóvidék egyik különleges, még élő hagyományába engedett betekintést, majd Máté Miklós hagyományőrző huszár főhadnaggyal vívásoktatáson is részt vehettek az érdeklődők. A szüreti bálnak ma is hagyománya van Parajdon, ennek hangulatába pedig már a fesztiválon is belekóstolhattak az érdeklődők, a csőszök a színpadon is bemutatták a bál hagyományos táncelőadását.

Sorokban álltak a kóstolni óhajtók az üstöknél Fotó: G. R. L.

Miközben a színpadon zajlottak a programok, a kondérokban már készültek a versenyző csapatok töltött káposztái, az árusok is sürögtek-forogtak a központi park körül, a tér megtelt élettel, zenével és jókedvvel. Délután a kondérnokok (a zsűri) ünnepélyes esküt tettek, majd elkezdték az igazán nehéz feladatukat ellátni, a nap főztjeit elbírálni. Rengeteg különböző recept, íz és megoldás közül kellett választaniuk, és végül úgy döntöttek, hogy az első helyet ezúttal a Dombóvári Kukták érdemelte ki, így a fődíj az anyaországba került. A második helyen a Vi-Pa csapata végzett, akik visegrádi és parajdi testvériskolai csapatként közösen főztek. A dobogó harmadik fokára a Wellness Center Parajd csapata állhatott fel. A szakmai különdíjat az alsósófalvi önkéntes tűzoltók kapták meg, a legkolbászosabb káposzta a Csabai Kolbászklub Egyesületé volt, az egyik különdíjat (vacsora a Pacsirta Hotelben) a Benedek Húsüzem, míg a másikat (wellnessbelépő a Pacsirta Hotelbe) a Motorversenyző Rt. vehette át.

Közben a szórakozás ismét teret hódított, a színpadon a Nóta Móka zenekar és a Fit Dance rázta fel a közönséget, este pedig a Dream Flow vezette fel Keresztes Ildikó koncertjét. Ahogy felcsendültek az első akkordok, a nagyszínpad előtt egyszerre mozdult meg a tömeg, és a jól ismert slágereket a közönség együtt énekelte az előadóművésszel.

A nap programjához tartozott a retró autók találkozója is, ahol Trabant, Dacia, Mercedes, Škoda autók, de még egy traktor is készen állt arra, hogy időutazásra indulhassanak az érdeklődők.

Vasárnap is tartogatott bőven programot a fesztivál: a napot ünnepi istentisztelettel kezdték a református templomban, majd a déli harangszó után a község polgármestere, *Nyágrus László* köszönötte a szépkorúakat: megköszönte mindazt a tudást, szeretetet és élettapasztalatot, amelyet generációkon keresztül adtak tovább. Ők azok, akik történeteiben ott él a község múltja, a hagyományok és a közösség emlékezete.

Ezt követően a kultúrotthonban az 50. és 60. házassági évfordulójukat ünneplő párokat is köszöntötték, miközben a színpadon az idősebbeknek is szólt a program: fellépett a parajdi egyesített énekkar, a jobbágyfalvi Nagy Ferenc férfikar, a Csíki Reménység dalköre, a szovátai Tücsökraj népi zenekar és a csíkszeredai Sárgarózsák dalkör. A délután során megnyitották a Pest Megyei Értéktár vándorkiállítását Felsősófalván, Préda Barna néprajzkutató pedig a székelyekről mint katonanemzetről tartott érdekes előadást. Este az Antistress dübörgése oldotta fel még inkább a hangulatot, ami a Bikini koncertjével tetőződött: a közönség együtt énekelt és ünnepelt a zenekarral. Egy igazán nagy közös finálé volt – méltó lezárása ennek a különleges, ízekben, programokban, színekben igen gazdag hétvégének.

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Négy diákév igazmondó tükrében

Nagy Székely Ildikó

Az ősz első hónapja nem csak testet tápláló, éléskamrákban elraktározható javakat terem; a lélek számára is bőven hoz gyümölcsöt. Egykori osztályközösségek számára ideális ez az emlékektől fényes, simogató időszak a találkozásra, röpke közös időutazásra. A mezőbándi középiskola 57 esztendeje végzett reál szakos növendékei is így érezhették, amikor elhatározták, hogy egy, az iskolai becsengetéshez közel eső délutánon ülnek le újra egymás mellé visszaszólongatni, újraélni a diákévek ezernyi pillanatát, a négy esztendőt, aminek tükrében úgy láthatják egymást és önmagukat, mint egykor, egyenruhás, boldog tizenévesként.

A kövesdombi református gyülekezetből ismert, mosolygós Balogh Magda, a találkozó megszervezője hívott el az ünnepi alkalomra, amelyen hat osztálytárs idézte fel a bándi iskolás világ színeit, arcait. Mozaikszerűen kapcsolódtak egymásba a történetvillanások, amelyekből a maguk tisztaságában rajzolódtak ki egy összetartó közösség mindennapjai.

– Az ötvenedik érettségi találkozó után az 55. és az 56. is összehozott minket. Mivel az osztályfőnökünk már elköltözött a földi világból, ezúttal egykori földrajztanárnőnket, Madaras Ildikót hívtuk meg, ő pedig boldogan fogadta el a felkérést. Azt mondta, örvend, hogy köztünk kicsit ő is megfiatalodik. Diákkorunkban mindig felnéztünk rá, csodáltuk, milyen szép, elegáns és kedves – mesélte Magdi néni. – Huszonöten végeztünk 1969-ben a bándi iskola reál szakán, épp most olvastam fel a névsort. Nyolcan közülünk már nem élnek. Vannak külföldön – Magyarországon és Németországban – élő osztálytársaink, ők nem tudtak eljönni, de a németországit az előbb felhívtuk, elbeszélgettünk vele, és közös csoportképet is küldtünk neki az együttlétről, hogy egy kicsit ő is köztünk érezhesse magát – tette hozzá a találkozó szervezője, akitől azt is megtudtam, hogy a résztvevők közül öten Marosvásárhelyen élnek, a hatodik osztálytárs pedig Csíkszeredából érkezett. Egy Sepsiszentgyörgyön élő osztálytárs, az együttlét tulajdonképpeni kezdeményezője is nagyon szeretett volna jelen lenni, de családi okokból sajnos ez nem sikerült.

A következő percekben a jelenről a múltra terelődött a szó.

– A tanáraink nem csak a tudásukkal, a viselkedésükkel is példát mutattak nekünk – értettek egyet többen is az asztal túloldalán. – Azok, akik minket oktattak, nem sokkal azelőtt végezték az egyetemet, és fiatalos lendülettel, jókedvvel, szeretettel foglalkoztak velünk. Nagyon jól éreztük magunkat a társaságukban, és végzéskor éjjeli zenével köszöntük meg az odaadásukat.

– A mai napig boldogság találkozni velük. Olyan szép volt a bándi diákélet, hogy talán még az itteni vásárhelyit is felülmúlta. Az igazgatónk, Farkas Ernő tanár úr is azon a véleményen volt, amikor egyszer erről beszélgettünk, hogy a bándi tanintézet az Unirea líceummal vetekedett.

– Nekünk természetes volt, hogy az egyetem után kimenjünk falura tanítani, és az ottani közösségben éljünk – jegyezte meg a meghívott pedagógus.

– Olyan magas szinten készítettek fel minket a tanáraink, hogy ahányan közülünk egyetemre felvételiztek, mind bejutottak. Akkoriban nem léteztek magántanárok, minden ismeretet a tanórákon gyűjtöttünk be – erősítette meg az elhangzottakat egy osztálytárs.

Ezután a bentlakási mindennapok kerültek előtérbe.

– Mezőkölpényi születésű vagyok, így az iskolai időszakban a líceum internátusában laktam sokadmagammal. Nagyon szép volt az ottani élet. Ott rend volt. Reggel 6 órakor keltünk, mentünk az ebédlőbe reggelizni, onnan az iskolába. Ebéd után a csendes tanulási idő következett, a 9 óráig tartó szilencium, 10 órakor pedig villanyoltás – körvonalazta Magdi néni az internátusi élet ritmusát, majd azt is hozzátette, hogy amikor a bentlakók hazamentek, teljes erővel vetették bele magukat a mezőgazdasági munkába, hogy a szüleiknek segítsenek, a bándiak pedig az iskolás napokon is kint szorgoskodtak a mezőn, ha lejárt a tanítás, és dologidő volt.

A továbbiakban a sportéletről is szó esett. Bár az iskolának nem volt tornaterme, és az edzéseket kizárólag az udvaron lehetett tartani, a bándi diákok kosár- és röplabdaversenyekre is eljutottak, így egy kicsit „világot” is láttak. Emellett diáklétük felejthetetlen színfoltjai voltak a hétvégi táncos mulatságok, a „döcik”, az időutazásból, amelyre engem is meghívtak, természetesen ezek sem maradhattak ki.

Együttlétünk vége fele arra kértem az asztal körül ülőket, hogy villantsanak fel pár fontosabb mozzanatot a ballagás után bejárt útból. Lengyel Margit számára a székelyudvarhelyi cérnagyár volt a felnőttkor első állomása, onnan került a marosvásárhelyi gyapotszövödébe mint textillaboráns. „A falu szülöttje voltam, érettségi után jöttem Vásárhelyre. Az első munkahelyemen álmaimat szőttem, perzsaszövőnő voltam Balogh Magdival. Az első gyermekem megszületése után kimaradtam a munkából, közben a második gyermekem is világra jött. Ezután a kereskedelemben helyezkedtem el, egy nagybani lerakatban dolgoztam 34 évet. Időközben még született egy gyermekem. Mindig arra vágytam, hogy vagy könyvelő legyek, vagy kereskedő, és az utóbbi álmom valóra is vált. Sajnos második éve özvegy vagyok. Négy unokám és egy dédunokám van” – foglalta össze a mögötte lévő évtizedeket Bartha született Gál Erzsébet. Bartha Ella Székelyudvarhelyen végezte el az egészségügyi technikumot, utána négy évig Marosvásárhelyen az ideggyógyászaton dolgozott. Csíkszeredába ment férjhez, azóta ott él. „Ötven éve vagyok csíkszeredai, a szívem azonban még mindig visszahúz Vásárhelyre, amikor hazaálmodom magam, mindig az itteni klinikán dolgozom” – mesélte a fiatalos kisugárzású egykori diáklány. Gáll Irén a líceum elvégzése után szintén Vásárhelyre került, az Elektromaros kábelgyárba. „Akkoriban a középiskolai tanulmányokat lezáró érettségi vizsga sokat számított, így felfigyeltek rám, és előléptettek. Egy nagyon jó munkaközösségben dolgoztam, ahol nagyszerű társaság volt, magyarok, románok egyaránt jól egyeztek. Hálás vagyok a Jóistennek, hogy van családom, két gyermekem, három unokám. Sajnos ők Magyarországon élnek, de az internet sokat segít a kapcsolattartásban” – vázolta fel Gáll Irén élete fontos történéseit. A mezőmadarasi születésű Pap született Kis Jolán mintegy ötvenöt éve marosvásárhelyi lakos. Érettségi után Brassóba ment felvételizni szociális asszisztens szakra, be is jutott, de végül inkább a szerelmet és a családalapítást választotta, és Vásárhelyre költözött. Egy évvel az esküvő után meg is született a nagyobbik fia. Jolán is a kábelgyárban dolgozott nyugdíjazásáig, és soha nem bánta meg, hogy ezt az utat választotta. Két fia és négy unokája van. Balogh született Magyari Magda a Prodcomplexnél dolgozott a perzsaszövödében. „17 és fél éve özvegy vagyok, gyermekem sajnos nem született, de más gyerekének, unokájának örvendek, és szeretnek is a kicsik. A templomi közösségben nagyon jól érzem magam, és most itt is, a »lányokkal«” – mondta a találkozó főszervezője, aki régi osztályfotókat és az elmúlt évtizedek érettségi találkozóinak megörökített pillanatait is elhozta a léleküdítő együttlétre.

SZERKESZTETTE: **KARÁCSONYI ZSIGMOND**

Júliusban 5820 lejre nőtt a nettó átlagbér Romániában

Júniushoz képest júliusban 86 lejjel (1,5 százalékkal) 5820 lejre nőtt a nettó átlagbér Romániában – közölte pénteken az Országos Statisztikai Intézet (INS). A bruttó átlagbér 9709 lej volt, 145 lejjel (1,5 százalékkal) nagyobb, mint az előző hónapban.

A legnagyobb nettó átlagbért – 13.464, illetve 13.140 lej – a számítástechnika, valamint a kőolaj- és a földgáz kitermelésének ágazatában, a legkisebbet – 2986, illetve 3023 lej – pedig egyéb szolgáltatások ágazatában, valamint a halászatban és akvakultúrában jegyezték.

A legnagyobb – 23,4, illetve 20,2 százalékos – nettó bércsökkenést a könyvelési ágazatban, illetve a kőolaj- és gázkitermelésben jegyezték. 8 és 14,5 százalék közötti csökkenést jegyeztek az építészeti és mérnöki tevékenységek, a közúti járművek, pótkocsik és félpótkocsik gyártása, bérbeadás és lízing, raktározás és a szállításhoz kapcsolódó kiegészítő tevékenységek, kokszgyártás és kőolajfeldolgozásból származó termékek gyártása, egyéb szakmai, tudományos és műszaki tevékenységek terén. Ezzel szemben a legnagyobb – 7,5 és 11,5 százalék közötti – nettó bércsökkenést a dohánytermékek gyártásában, a kiadói tevékenységek ágazatában, a számítógépek és más elektronikai cikkek gyártásában, a távközlésben, munkagépek és felszerelések gyártásában, gyógyszergyártásban jegyezték.

A közszférában az előző hónaphoz képest júliusban enyhén nőtt a nettó átlagfizetés az egészségügyben és szociális ellátásban (1,5 százalékkal) és a közigazgatásban (0,6 százalékkal), de csökkent az oktatásban (1,1 százalékkal). *(Agerpres)*

A cseh kormány szükség esetén korlátozza az energia- és üzemanyagárakat

További emelkedés esetén a cseh kormány készen áll arra, hogy korlátozza az energia- és üzemanyagárakat – jelentette ki Karel Havlícek ipari és kereskedelmi miniszter vasárnap a CNN Prima News kereskedelmi hírtelevízió vitaműsorában.

Hogy milyen magas áraknál avatkozna be a kormány, azt Havlícek nem pontosította. Azt mondta, hogy az üzemanyagáraknál a kormány egyeztetni fogja lépéseit a visegrádi négyek országaival.

„Ha a csehországi energia-, illetve üzemanyagárak lényegesen magasabbak lesznek, mint a környező országoké, a kormány azonnal lépni fog a termelőknél és a kereskedőknél is” – mutatott rá az ipari miniszter. Megjegyezte, hogy ez az intézkedés nem lenne hatással az állami költségvetésre.

„Megállapodtunk a folyamatos információcserében. Amennyiben valaki elkezdi szabályozni az árakat, mi is megtesszük” – fejtette ki a visegrádi együttműködéssel kapcsolatban Havlícek. Andrej Babis cseh kormányfő a vasárnap megjelent Facebook-bejegyzésében megismételte korábbi állítását, hogy az emelkedő energiaárak mögött a kőolajfinomítók magas profitrátáját is látni kell, amely a kapacitáshiány következménye.

Szerinte ezért korlátozni kellene az Európai Unió szennyezéskibocsátási kvótáinak ETS1 és ETS2 rendszereit. Az árakra jelenleg az ukrajnai és a közel-keleti háború is hatással van. „Nekünk jelenleg nincs lehetőségünk ezt bármi módon befolyásolni” – szögezte le Babis.

Az üzemanyagárak alakulását figyelő CCS társaság közléséből kiderült, hogy a múlt héten Csehországban ismét jelentősen drágult a benzin és a gázolaj. A benzin legutóbb 2022 augusztusában, a gázolaj pedig idén áprilisban volt ilyen drága. Egy liter benzin átlagban 44,30 koronába (9,6 lej) egy liter gázolaj pedig 47,90 koronába (10,39 lej), került a hét végén Csehországban. *(MTI)*

A gazdasági egyensúly javulásának feltétele a bizalom

A gazdasági korrekció célja, hogy helyreállítsa a bizalmat és megteremtse az egészséges növekedés feltételeit, a gazdaság ugyanis nem törvényektől vagy kormányrendeletektől lendül fel, hanem attól, hogy az emberek és a vállalkozások ismét bízni kezdenek a jövőben – jelentette ki hétfő este Alexandru Nazare ügyvivő pénzügyminiszter (fotó).

A tárcavezető Facebook-bejegyzésében emlékeztetett, hogy az éves infláció a júniusi több mint 10, majd a júliusi 8,2 százalékról augusztusra 6,2 százalékra lassult. Szerinte ez az elmúlt évek leggyorsabb ütemű mérséklődése, amely ezúttal nem hatósági árkorlátozásoknak, hanem a gazdasági egyensúly javulásának tulajdonítható.

Nazare elismerte, hogy az infláció lassulása részben statisztikai hatásnak tudható be, mivel az éves összehasonlítás alapjából kikerültek a tavaly nyári áremelkedések. A mérséklődés ugyanakkor a gazdaság alapvető folyamataival is összefügg: visszafogottabb a belföldi kereslet, csökken a költségvetési hiány, és mérséklődnek a finanszírozási költségek – tette hozzá.

Az ügyvivő miniszter szerint az augusztusi adatok több figyelemre méltó tendenciát is jeleznek. Az üzemanyagok nélkül számított fogyasztói árak júliushoz képest 0,08 százalékkal csökkentek, az élelmiszerek egy hónap alatt 0,7 százalékkal lettek olcsóbbak, a zöldségek és a gyümölcsök ára alacsonyabb, mint egy évvel korábban.

Nazare úgy véli, hogy az inflációs nyomás jelenleg szinte teljes egészében a kőolaj világpiaci árából ered, a benzin és a gázolaj ugyanis az egyetlen olyan termékcsoport, amelyben két számjegyű drágulást mértek. „Ezt a tényezőt nem tudjuk befolyásolni, a hatásait azonban lehet tompítani. Hogy egy gazdaság milyen mértékben képes erre, az belső egyensúlyának szilárdságától függ” – jelentette ki.

Az ügyvivő tárcavezető közölte, hogy az idei első hét hónapban 37 százalékkal csökkent a költségvetési hiány az előző év azonos időszakához képest, miközben az állami beruházások értéke 15 milliárd lejjel nőtt. Hozzátette: az idei deficit csaknem fele – a GDP mintegy 3 százaléka – a korábbi években felhalmozott államadósság kamatainak kifizetéséből származik.

Nazare hangsúlyozta, hogy a 6,2 százalékos infláció még mindig magas, az augusztusi mérséklődés pedig nem az árak korábbi szintre való visszatérését jelenti, hanem azt, hogy lassult az áremelkedés üteme. Az elmúlt tizenkét hónap átlagos inflációja megközelítette a 9,5 százalékot, ezért a lakosság továbbra is érzi a magas árak és a korábban elszenvedett vásárlóerő-veszteség hatását.

A miniszter szerint a következő időszakban fenn kell tartani a költségvetési fegyelmet, teljesíteni kell a vállalt hiánycélokat, a hitelből finanszírozott fogyasztás helyett pedig a beruházásokra kell alapozni a gazdasági növekedést. „A gazdaság akkor kap új lendületet, amikor egy család már két évre előre mer tervezni, amikor egy vállalkozó azért vesz fel új dolgozót, mert van kereslet, és amikor valaki úgy dönt, hogy az elhalasztott beruházását itt, nem máshol valósítja meg” – nyilatkozta Alexandru Nazare. *(Agerpres)*

Hollandiában szabotázs okozhatott jelentős vasúti üzemzavart

Szabotázs okozhatta azt a műszaki hibát, amely kedd reggel Hollandia jelentős részén megbénította a vasúti közlekedést – közölte a holland vasúti infrastruktúrát kezelő ProRail.

A társaság tájékoztatása szerint több helyszínen szándékosan a sínekre helyezett tárgyakat találtak, amelyek zavart okoztak a vasúti jelzőrendszerek működésében.

Húsz különböző helyszínen a sínekhez erősített tárgyak működésbe hozták a vonatok jelenlétét érzékelő biztonsági berendezéseket, ezért a jelzők vörösre váltottak. Emiatt lehetetlenné vált a vonatok közlekedése. A Prorail szóvivője azt mondta, hogy egyértelmű bizonyítékok utalnak szabotázsra.

A legjelentősebb fennakadások Utrecht térségétől északra alakultak ki, de a problémák az egész ország vasúti közlekedésére hatással vannak.

A Dutchnews hírportál közlése szerint a reggeli csúcsforgalom idején az útvonaltervezésre használt Reisplanner alkalmazás sem működött. Várhatóan a közutakon is fennakadások alakulnak ki, mivel a biztonsági rendszerekkel kapcsolatos problémák miatt egyes vasúti átjárók sorompói folyamatosan leeresztett állapotban maradtak.

Annet Bertram közlekedési államtitkár rendkívül aggasztónak nevezte a történteket, és hangsúlyozta, hogy az ügyet alaposan ki kell vizsgálni.

A Dutchnews arról is írt, hogy a szabotázs időzítése összefügghet a parlamenti év keddi ünnepélyes megnyitójával Hágában. Ezen a napon Vilmos Sándor holland király hintón hajt a parlamenthez, hogy ismertesse a kormány következő évre szóló programját. Az eseményre általában több ezer ember szokott összegyűlni Hágában.

A hatóságok egyelőre nem közölték, kik követhették el a feltételezett szabotázsakciót. *(MTI)*

Egy és egy a bukaresti felkészülési meccseken

Egy mérkőzést elveszített, egyet pedig megnyert a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata a hét végén Bukarestben és a főváros melletti Voluntari-ban játszott idény előtti barátságos mérkőzéseken.

Kisebb meglepetés, hogy a sokkal jobban jegyzett Voluntari ellen született a siker, míg a szerényebbnek elkönyvelt Steauával szemben két ponttal alulmaradt a csapat. Ráadásul Voluntari ellen Martinić, kisebb sérülés miatt, nem lépett pályára. Mint azonban már többször hangsúlyoztuk, ezeken a meccseken nem az eredmény a legfontosabb, és az mindenképpen kiemelendő, hogy emlékezetünk szerint még soha nem játszott ennyi idény előtti barátságos meccset a marosvásárhelyi csapat, bárhogy is hívták éppen. Eddig nyolc találkozónál tart, amiből ötöt megnyert, és a galaci hivatalos idénykezdés előtt még két találkozó van tervben a nagyszebeni Tordai Elemér emléktornán, azaz Galacra már tíz közös mérkőzés után utazik a keret, ami azért elég kell legyen az összeszokáshoz.

A szakmai következtetéseket pedig minden bizonnyal levonja majd a Srečko Sekulović vezette stáb. *(bálint)*

Ereményjelző

Felkészülési mérkőzés: Bukaresti CSA Steaua Sharks – Marosvásárhelyi CSM 81:79 (19-24, 21-18, 24-17, 17-20). A marosvásárhelyiek pontszerzői: Martinić 18 (4), Cooper 16 (1), Miller 14 (1), Ejah 13 (2), Osborne 5 (1), Borșa 3 (1), Cârcoană 3, Keeler 3, Corpodean 3, Sánta 1.

Felkészülési mérkőzés: CSO Voluntari – Marosvásárhelyi CSM 86:92 (27-18, 21-24, 12-26, 26-24). A marosvásárhelyiek pontszerzői: Miller 24 (3), Osborne 16 (2), Ejah 13 (2), Keeler 13, Cârcoană 11 (1), Cooper 8, Sánta 4, Corpodean 3 (1).

Bíró Anna öt gólt lőtt Nagybányán

A második mérkőzését is nagy különbséggel nyerte az FC ASA női labdarúgócsapata a 2. liga 2. csoportjában. A házigazda Nagybányai FF elleni mérkőzésen a 20. percben szakadt ki a gólzsák, a marosvásárhelyiek alig tíz perc leforgása alatt ötször találtak be. Ezt a második félidőben négy további találattal megtoldva, 9-0-ra nyertek. A csapat gólfelelőse, Bíró Anna egyedül ötször vette be az ellenfél hálóját.

A sikernek köszönhetően az FC ASA egyelőre vezeti a csoportját, vasárnap 11 órától pedig a Szörényvári Athletic Drobeta együttesét fogadja a Víkendtelepen, amikor újabb gólzáporos győzelem körvonalazódik. *(B. Zs.)*

Jegyzőkönyv

Női labdarúgó 2. liga, 2. csoport, 2. forduló: Nagybányai Fotbal Feminin – Marosvásárhelyi FC ASA 0-9 (0-5).

Nagybánya, Viorel Mateianu stadion. Vezette: Szabó Krisztina – Adrian Iancău, Alexandru Turian.

Nagybányai FF: Boja (84. Gherghelaș) – Tóth D., Mărginean, Cristurean, Pop (84. Chirilă), Macec (74. Budăcan), Buftea (74. Asuajan), Tóth V., Lazăr, Călugăr, Robotin (74. Safta).

FC ASA: Dragoș – Duran, Brassai (70. Nireștean), Cucuiet (63. Tar), Vajda (70. Popurca), Székely, Berekméri (63. Rațț), Moldovan, Adorján, Baki, Bíró.

Gólszerző: Moldovan (20.), Berekméri (22., 54.), Bíró (23., 25., 30., 75., 76.), Székely (78.).

Sárga lap: Macec (59.).

Ereményjelző

Labdarúgó 2. liga, 2. csoport, 2. forduló: CS Vâlcea 1924 Râmnicu Vâlcea – Aradi UTA 4-0, Nagybányai Fotbal Feminin – Marosvásárhelyi FC ASA 0-9, Vajdahunyadi Corvinul 1921 – Kolozsvári FC Universitatea 0-12, Szörényvári Atletic Drobeta – Temesvári ACS Roma Florin Pădurean 0-7. A Szamosújvári Atletic Olimpia állt.

Hetvenöt éves lett Hajnal Gyula

Czimbalmos Ferenc Attila

A valamikori AS Armata aranycsapatának talán legtehetségesebb játékosa, Hajnal Gyula augusztus 30-án családi körben érte meg a 75. életévét, miután az utóbbi időszakban súlyos megpróbáltatásokon esett át (sztrók, látási problémák, műtéti beavatkozások stb.).

A valamikori futballista – aki gyermekkorában úszott, atletizált, vívott, íjazott, lovagolt, kosárlabdázott és kézilabdázott is – a vásárhelyi Ştiinţa csapatában kezdett el focizni, onnan került az ASA-hoz 1967-ben. Időközben tagja volt a Maros Magyar Autonóm Tartomány válogatottjának, majd ifiválogatott lett: 1949 és 1953 között különböző korosztályú válogatottakban 38 mérkőzésen 11 gólt szerzett.

A nagyválogatottban gólt szerzett Olaszország, a Szovjetunió, Japán, Hollandia, Bulgária és Törökország ellen is, olimpiai, világ- és Eb-selejtezőkön is pályára lépett Románia színeiben, majd 14 alkalommal volt az év együttesében az A osztályban az AS Armata színeiben mint középpályás.

Mindig lokálpatrióta volt és elégedett azzal, amit tett és elért az életben: „Soha nem akartam innen elmenni, én Marosvásárhelyért fociztam, és itt mindent megkaptam. Jól éreztem magam mint labdarúgó s mint ember is Vásárhelyen, és mindig mindent megtettem az együtteseim érdekében, hogy jól szerepeljenek, nekem minden mérkőzés élmény volt” – magyarázta egykoron e sorok írójának Hajnal Gyuszi, aki 17 évet töltött az ASA-nál, majd innen került Szászrégenbe az Avântulhoz.

Hajnal Gyula – aki 1992 óta mesteredző – éveken át a Román Labdarúgó-szövetség munkatársa volt, gyerekeket figyelt, foglalkozott velük, és a legtehetségesebbeket kiválasztotta.

Jelenlegi egészségi állapotáról ezt mondta el a minap Róbert, Hajnal Gyula legkisebbik fia: „Sok újdonságot nem tudok mondani, mint három hónappal korábban: ugyanúgy van, azaz állapota stabil, de – sajnos – ágyhoz kötött, így állandó felügyeletet igényel. Segítséggel tolókocsiba átültetve lehet levegőre kivinni, ugyanakkor naponta két alkalommal kinetoterápiás kezelésben van része. Mi továbbra mindenben mellette vagyunk és támogatjuk, ugyanakkor minden tőlünk telhetőt megteszünk a kényelme és a további felépülése érdekében” – mondta el Hajnal Róbert.

Hajnal Gyula az alsó sor jobb oldalán, egy 2013-as AS Armata-találkozó alkalmával

Fotó: Czimbalmos Ferenc Attila

Hajnal Gyulának a futball mellett mindig is a családja jelentette a legnagyobb örömöt, amelyről így vélekedett egykoron: „A család mindig is szent volt nekem, jelenleg is naponta együtt ebédel nálunk a Hajnal család!” – említette korábban büszkén a szurkolók által Gyusziként ismert egykori futballsztár, akinek sok egészséget kívánunk.

Ribakina és Zverev a US Open győztese

Farczádi Attila

Jelena Ribakina és Alexander Zverev nyerte az idei US Opent: a kazah teniszező a női, a német játékos pedig a férfi egyes döntőjében diadalmaskodott New Yorkban. Ribakina a címvédő Arina Szabalenkát, Zverev pedig az amerikai Ben Sheltont győzte le, mindketten többjátszmás mérkőzésen.

Jelena Ribakina három játszmában, 6:4, 5:7, 6:2-re múlta felül Arina Szabalenkát a két óra 21 perces női döntőben. A 27 éves kazah már a finálé előtt biztossá tette, hogy hétfőtől ő vezeti a WTA világranglistáját, így a trófea mellett a világelsőséget is megszerezte. Ribakina pályafutása harmadik Grand Slam-tornáját nyerte meg: 2022-ben Wimbledonban, idén pedig az Australian Openen diadalmaskodott, utóbbi döntőben szintén Szabalenkát győzte le.

A fehérorosz játékos sorozatban harmadik US Open-sikerére készült, miután 2024-ben és 2025-ben is ő nyerte a New York-i tornát, de ezúttal nem tudta megvédeni címét. Szabalenka kilencedik Grand Slam-döntőjében ötödször maradt alul, míg Ribakina a két játékos 18. egymás elleni mérkőzésén nyolcadik győzelmét aratta. A kazah teniszező 5,5 millió dollárt kapott a diadalért, Szabalenka pedig 2,8 millió dollárral gazdagodott.

A férfiaknál Alexander Zverev 6:3, 7:6, 5:7, 6:2-re győzte le Ben Sheltont a 3 óra 33 perces döntőben, és ezzel megszerezte pályafutása második Grand Slam-trófeáját. A 29 éves német számára különösen emlékezetes a siker, hiszen 2020-ban ugyanott már játszott döntőt, ám Dominic Thiem ellen két megnyert játszma és két meccslabda után elveszítette a finálét.

Zverev ráadásul egy szezonon belül két Grand Slam-tornát is megnyert, miután júniusban a Roland Garroson is ő diadalmaskodott. A hamburgi születésű teniszező sorozatban a harmadik Grand Slam-döntőjét játszotta: a 2025-ös Australian Open és az idei wimbledoni finálé azonban egyaránt Jannik Sinner sikerével zárult. A US Open-győzelemért Zverev 5,5 millió dolláros pénzdíjat kapott, és a világranglista második helyét is megőrizte.

A 24 éves Shelton első Grand Slam-döntőjét játszotta, és a vereség ellenére pályafutása legjobb világranglista-helyezését érte el: az e heti rangsorban a negyedik helyre lépett előre. Az amerikai játékos 2,8 millió dolláros pénzdíjjal vigasztalódhat.

Fotó: a US Open közösségi oldala

Röviden

* A román röplabda-válogatott 3-1-re legyőzte Törökországot hétfő este Kolozsváron az EuroVolley 2026 E csoportjában, ezzel bebiztosította helyét a nyolcaddöntőben. A Sergiu Stancu szövetségi kapitány által irányított együttes második győzelmét aratta a tornán, Alexandru Rață 22 ponttal bizonyult a román csapat legeredményesebb játékosának. Románia ma 20 órától az olimpiai bajnok Franciaország ellen zárja a csoportkört, és két győzelemmel, hét ponttal jelenleg a harmadik helyen áll.

** A román bajnok Besztercei Gloria vasárnap 40-26-ra kikapott a Metz Handball vendégeként a női kézilabda Bajnokok Ligája B csoportjának második fordulójában, a félidőben 17-11 volt az állás. A román csapat az első tíz percben tartotta a lépést a franciákkal, ezt követően azonban a Metz átvette az irányítást, és magabiztosan szerezte meg második győzelmét a csoportban. A Gloria szeptember 20-án hazai pályán az Odense Handball ellen folytatja szereplését, két forduló után pedig két ponttal az ötödik helyen áll.*

* Labdarúgó-Szuperliga, 9. forduló (hétfői mérkőzések): Kolozsvári FCU – Galaci Suporter Club Oțelul 3-0, Bukaresti FCSB – FC Petrolul 52 Ploiești 2-2.

** A Gyergyói Hokiklub 3-2-re legyőzte hosszabbítás után a Brassói Coronát vasárnap a gyergyóremetei Ice Arenában rendezett jégkorong-Románia-kupa döntőjében, ezzel másodszor hódította el a trófeát. A gyergyóiak góljait Szigeti Ákos, Ádám Zsolt és Bodó Christopher szerezte, míg a brassóiaknál David Levin és Rokály Szilárd volt eredményes. A bronzmérkőzésen az ACSHC Fenestela 68 4-0-ra nyert a Bukaresti Steaua ellen.*

KÖZÖNSÉGSZOLGÁLAT

SZERKESZTETTE: SZER PÁLOSY PIROSKA

Gyermekes családok támogatása

Feltétel az iskolalátogatási igazolás

A Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság emlékezteti a megyeszékhelyen élő azon családokat, amelyek a minimális inklúziós jövedelemben (VMI) részesülnek (gyermekes családok támogatása), hogy kötelességük igazolni a gyermekek iskolai beiratkozását a 2026/2027-es tanévre, és havonta igazolni az iskolalátogatást.

Az igazolás a gyermek által látogatott oktatási intézmény által kiállított igazolással történik. A dokumentumot 2026. szeptember végéig, majd ezt követően havonta kell benyújtani személyesen a Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság székhelyén – Dózsa György utca 9. szám, 8-as szoba (iktató). Ügyfélfogadási idő: hétfőn és szerdán: 8–14.30; kedden és csütörtökön: 8–16; pénteken: 8–14 óra között. Online a registratura.das@tirgumures.ro e-mail-címen.

A kötelezettség elmulasztása a gyermekes családoknak járó támogatásra való jogosultság elvesztését, és ennek következtében a pénzügyi támogatás folyósításának megszüntetését vonja maga után. Marosvásárhelyen ez idáig 230 olyan család részesül a gyermekes családoknak járó támogatásban, amelyek iskoláskorú (6 és 18 év közötti) gyermekeket nevelnek.

A hatályos jogszabályok szerint a támogatás azoknak a családoknak jár, amelyek havi nettó jövedelme családtagonként legfeljebb 998 lej. Kötelező feltétel, hogy az iskoláskorú, 6 és 18 év közötti gyermekeknek be kell iratkozniuk, és megszakítás nélkül részt kell venniük egy nappali rendszerű, iskola előtti vagy iskolai oktatási formában. Kivételt képeznek azok a gyermekek, akik egészségi okok miatt szakítják meg tanulmányaikat.

További részletek az intézmény hivatalos honlapján, a https://dastgmures.ro/ weboldalon, a Szociális segélyek menüpontban találhatók.

További információk kérhetők a 0365/430-859-es telefonszámon, illetve WhatsApp-üzenetben a 0725/403-315-ös számon, a fent megadott ügyfélfogadási időben – tájékoztat a Marosvásárhelyi Szociális Segélyezési Osztály. *(szer)*

Fotó: Szer Pálosy Piroska (archív)

Ellenőrzések a két keréken közlekedők biztonságáért

A Maros megye területén az elmúlt időszakban történt közúti balesetek miatt, amelyekben motorkerékpárral, kerékpárral és rollerrel közlekedők is érintettek voltak, a rendőrök fokozták a balesetek megelőzését és a közlekedésbiztonság növelését célzó ellenőrző tevékenységeket. A kerékpárosok, motorkerékpárosok és elektromos rollert használók a közúti balesetek során a legveszélyeztetettebb közlekedők közé tartoznak, de a szabályok betartása, az elővigyázatosság és a közlekedési veszélyek felismerése megelőzheti a súlyos következményeket.

Szeptember 10-én a Maros Megyei Rendőr-főkapitányság közlekedési rendőrei a közrendvédelmi rendőrökkel együtt a megye egész területén blitz jellegű ellenőrzést tartottak, amelynek során kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy a motorkerékpárosok, kerékpárosok és elektromos rollert használók betartják-e a közlekedési szabályokat. Az ellenőrzések elsősorban megelőző jellegűek voltak, céljuk az, hogy felhívják a két keréken közlekedők figyelmét az őket fenyegető kockázatokra, valamint tudatosítsák bennük a jogszabályi előírások betartásának fontosságát.

A szabálysértések miatt a rendőrök összesen 91 bírságot szabtak ki. Ezek közül 65 a kerékpárosok által elkövetett szabálysértésekre vonatkozott, amelyek esetében figyelmeztetéseket és pénzbírságokat egyaránt alkalmaztak. Az elektromos rollert használók közül hat személyt bírságoltak, míg a motorkerékpárosok esetében két szankciót szabtak ki. Az ellenőrzések a következő időszakban is folytatódnak. Céljuk a közúti balesetek kockázatának csökkentése, valamint annak elősegítése, hogy valamennyi közlekedő felelősségteljes magatartást tanúsítson, és betartsa a közlekedési szabályokat.

Elektromos rollerrel közúton csak 14 év fölöttiek közlekedhetnek

A motorkerékpárosoknak azt ajánlják, hogy viseljenek megfelelő védőfelszerelést, azaz jóváhagyott bukósisakot, megfelelő ruházatot és lábbelit, rendszeresen ellenőrizzék a motorkerékpár műszaki állapotát, valamint a sebességet igazítsák az út- és forgalmi viszonyokhoz. A biztonságos követési távolság betartása, a többi közlekedő által elkövetett veszélyes manőverek időben való felismerése, valamint a kockázatos manőverek elkerülése alapvető fontosságú a biztonságos közlekedéshez.

A kerékpárosokat és az elektromos rollert használókat arra figyelmeztették, hogy amennyiben létezik kerékpárút, azon közlekedjenek. Kerékpárút hiányában az elektromos rollerrel csak olyan útszakaszokon haladhatnak, ahol a megengedett legnagyobb sebesség 50 km/h.

A kerékpár vagy elektromos roller közúton történő használatának alsó korhatára 14 év. A 16 év alatti személyek számára, akik kerékpárral vagy elektromos rollerrel az úttesten közlekednek, védősisak viselése kötelező. Emellett a kerékpárt és az elektromos rollert megfelelően fel kell szerelni annak érdekében, hogy a közlekedés során biztosított legyen a megfelelő láthatóság. Az irányváltoztatást csak alapos körültekintést követően és a szándék megfelelő jelzésével szabad végrehajtani. Elektromos rollerrel utas szállítása tilos. Kerülni kell a mobiltelefon használatát, illetve az olyan fülhallgatók használatát, amelyek elterelhetik a figyelmet. Ne közlekedjenek alkohol vagy pszichoaktív szerek hatása alatt, és igazítsák magatartásukat az út-, forgalmi és időjárási körülményekhez.

A gyalogátkelőhelyeken a kerékpárosoknak és az elektromos rollert használóknak le kell szállniuk járművükről, és gyalogosan, a kerékpárt vagy rollert maguk mellett tolva kell átkelniük. A kerékpározni tanuló gyermekek esetében azt ajánlják, hogy a gyakorlás erre kijelölt helyen vagy a közúton kívül történjen, felnőtt felügyelete mellett. *(szer)*

Tájékoztatás felnőtteknek

A Maros Megyei Bűnmegelőzési Osztály rendőrei a Marosvásárhelyi Felnőttképzési Regionális Központ képviselőivel együttműködve tájékoztató és megelőző tevékenységeket szerveztek.

A kezdeményezés célja, hogy növelje az állampolgárok tájékozottságát és tudatosságát a különböző kockázati tényezőkkel kapcsolatban. A találkozók során aktuális témákról tárgyaltak, többek között az online környezetben elkövetett csalások megelőzéséről, az álhírekkel és megtévesztő információkkal kapcsolatos kockázatokról, valamint a családon belüli erőszak megelőzéséről és az elektronikus felügyelet szerepéről az áldozatok védelmében. A tevékenységek a Figyelj oda, mire kattintasz! Ne engedd, hogy a bűnözők hozzáférjenek a pénzedhez! és a Vigyázat az álhírekkel! elnevezésű kampányok, valamint a Védd az életed! Kérd az elektronikus megfigyelést, ha veszélyben vagy! elnevezésű országos kampány keretében zajlottak.

Egyetlen kattintás is számíthat

Az online biztonsággal kapcsolatban a résztvevők megismerhették azokat a leggyakoribb módszereket, amelyekkel a bűnözők pénzt, személyes adatokat vagy banki információkat próbálnak megszerezni látszólag hitelesnek tűnő üzenetek, linkek, weboldalak vagy ajánlatok segítségével. A beszélgetések elsősorban a csalási kísérletek felismerésének módjaira, valamint a virtuális környezetben tanúsított körültekintő magatartás fontosságára irányultak. A rendőrök felhívták a figyelmet azokra az üzenetekre, amelyek azonnali reakciót, sürgős pénzátutalást vagy bizalmas adatok – például jelszavak, PIN-kódok vagy hitelesítési kódok – megadását kérik. Hangsúlyozták annak fontosságát is, hogy az ilyen kérést küldő személy vagy intézmény kilétét hivatalos források igénybevételével ellenőrizzék.

Álhírek az online térben

A megbeszélések egy másik témája a főként az online térben terjedő hamis vagy megtévesztő információk kérdése, valamint az volt, hogy ezek miként befolyásolhatják a felhasználók véleményét és viselkedését.

A résztvevők olyan módszereket ismerhettek meg, amelyek segítségével körültekintőbben értékelhetik a hozzájuk eljutó információkat: ellenőrizhetik a szerzőt és a forrást, összevethetik az információkat megbízható források által közzétett adatokkal, valamint kellő óvatossággal kezelhetik azokat a tartalmakat, amelyek riasztó címeket, kontextusukból kiragadott képeket vagy erős érzelmi reakciók kiváltására alkalmas üzeneteket használnak. A rendőrök hangsúlyozták, hogy egy bejegyzés népszerűsége vagy a megosztások magas száma önmagában nem jelenti azt, hogy az információ valós. Ezért fontos, hogy az információt még annak továbbosztása előtt ellenőrizzék.

Elektronikus felügyelet a bántalmazott védelmében

Kiemelt figyelmet fordítottak a családon belüli erőszak megelőzésére, valamint arra, hogy a résztvevők tájékoztatást kapjanak az elektronikus megfigyelési informatikai rendszerről, amely a törvényben meghatározott feltételek mellett a veszélyeztetett helyzetben lévő személyek védelmét szolgálja a távoltartási végzés megsértésének megakadályozására. A rendőrök ismertették az elektronikus felügyelet szerepét, azokat a helyzeteket, amelyekben ez a mechanizmus hozzájárulhat az áldozatok védelméhez, valamint annak fontosságát, hogy veszélyhelyzet esetén az érintett személy segítséget kérjen. A résztvevőket emellett tájékoztatták arról is, hogy milyen módon kérhetnek segítséget, illetve milyen védelmi intézkedések állnak a családon belüli erőszak áldozatainak rendelkezésére.

Ajánlások a biztonság érdekében

Az áldozattá válás kockázatának csökkentése érdekében a rendőrök a következőket ajánlják:

• Ne nyiss meg ismeretlen vagy gyanús forrásból érkező linkeket, és ne adj meg jelszót, PIN-kódot vagy hitelesítési kódot;

• Ne utalj pénzt senki kérésére anélkül, hogy ellenőriznéd az illető személyazonosságát, különösen akkor, ha az üzenet sürgető;

• Mielőtt továbbosztanál egy információt, ellenőrizd azt több megbízható forrásból;

• Figyelj a szenzációhajhász címekre, a kontextusból kiragadott képekre és az olyan üzenetekre, amelyek erős érzelmi reakciót próbálnak kiváltani;

• Ha családon belüli erőszak áldozata vagy, illetve veszélyes helyzetbe kerültél, kérj segítséget, és tájékozódj a rendelkezésre álló védelmi intézkedésekről, beleértve az elektronikus felügyeletet is, amennyiben annak törvényes feltételei fennállnak;

• Ha olyan helyzet áll elő, amely veszélyezteti egy személy életét, testi épségét vagy egészségét, hívd a 112-es egységes segélyhívó számot.

Az ilyen tevékenységekkel a rendőrök a megelőző és önvédelmi magatartás erősítését kívánják elősegíteni az online térben és a mindennapi életben. A megfelelő tájékozottság, az elővigyázatosság és az időben kért segítség hozzájárulhat ahhoz, hogy áldozattá váljunk – hangsúlyozták az előadások során. *(pálosy)*

A NÉPÚJSÁG HETI AUTÓSMAGAZIN-MELLÉKLETE

4keréken

SZERKESZTI: **NAGY-BODÓ SZILÁRD**

BMW iX3, illusztráció Forrás: BMW

A BMW a kijelzők mellett tette le a voksát

A múlt héten számoltunk be arról, hogy a Renault és a Dacia annak ellenére is kitart a fizikai gombok mellett, pontosabban azok egy része mellett, hogy beépítésük az autók beltereibe, illetve integrációjuk a rendszerbe sokkal költségesebb, mintha egyszerűen a kijelzőre tennének fel minden funkciót. Közben pedig az Audi is elismerte, hogy az utóbbi időben egyre romlott az autóik beltereinek a minősége, ezen pedig változtatni fognak, visszahozzák a prémium anyagokat és velük együtt a fizikai gombokat is. A fizikai gombok visszatérése mögött egyebek mellett az is áll, hogy egyre több vásárló, főként Európából és az Egyesült Államokból, arra kéri már egy ideje a gyártókat, hogy ne tegyenek minden funkciót fel a kijelzőre, hanem hozzák vissza a gombokat, másrészt az Euro NCAP töréstesztek sem lehet jó pontot kapni arra, hogy minden funkciót egy almenüből kell előtúrni, hiszen a szervezet is úgy ítéli meg, hogy az vezetés közben veszélyes. Vannak viszont olyan márkák, amelyek mindezek ellenére is kitartanak a kijelzők mellett. A Mazda az idén bemutatott típusaiból lényegében száműzte a gombokat, a BMW pedig a múlt héten foglalt állást a kérdésben. A bajor márka nem hisz a gombokban, mivel szerintük azok nem elég fiatalosak.

A BMW új termékei, a Neue Klasse-modellcsalád, tehát rendületlenül kitart a modern technológia mellett, így a bajorok legújabb modelljeiből, például a nagy sikernek örvendő iX3-ból annyira kihagyta a gyártó a fizikai kezelőszerveket, hogy még a légkondicionálót is csak digitálisan lehet irányítani. A BMW-csoport ausztráliai vezetője, Vikram Pawah, a CarExpertnek azt nyilatkozta, hogy meg kell érteniük, miért történik ez a változás. „Azt látjuk, hogy a hang- és az érintésalapú vezérlés egyre inkább mindennapossá válik” – mondta a vezérigazgató. „Ez részben generációs dolog is: a fiatalabb generáció, talán a 45 év alattiak, sokkal gyorsabb tempóban állnak rá ezekre a technológiákra. Gyors megoldásokat akarnak, és egyszerre több mindent csinálnak (multitasking). Így fejlődnek a vásárlóink, és ezt figyelembe kell vennünk” – tette hozzá.

Az ausztráliai vezérigazgató szerint az iX3-ban már annyira fejlett a mesterséges intelligenciával támogatott hangasszisztens, hogy megérti az összetett mondatokat is, és ezeknek megfelelően képes ellátni a feladatokat. Vikram Pawah hozzátette, hogy „A világ fejlődött, és nekünk tartanunk kell a lépést. A legfontosabb, hogy amit kínálunk, az elég intuitív és egyszerű legyen ahhoz, hogy az emberek könnyen meg tudják szokni. A változás sosem könnyű, de ha annak elfogadását emészthetővé és intuitívvá tesszük, akkor lehetséges”.

Miközben egyre több gyártó önszántából ragaszkodik vagy visszatér a fizikai gombokhoz, bizonyos országokban, például Kínában ezt törvényi szinten teszik kötelezővé. Az új szabvány értelmében 2027. július 1-jétől 19 alapvető funkció, köztük az ablaktörlők, fényszórók, irányjelzők és elakadásjelzők esetében előírják, hogy gombbal, kapcsolóval vagy karral is vezérelhetők legyenek.

Vissza a régihez! Kötelezővé tehetik a hagyományos kilincseket

Karosszériába simuló kilincs, illusztráció Forrás: the Zone

Az elmúlt évek során egyre több gyártó állt elő olyan autókkal, amelyeken a kilincs belesimul a karosszériába, és amikor a sofőrnek vagy az utasnak szüksége van rá, akkor elektromos vezérléssel előjön. Tagadhatatlan, hogy ez a design rengeteget képes dobni az autók megjelenésén, a legtöbb ember számára így hamar kívánatos részletté vált. Van viszont vele egy nem is olyan kicsi probléma: egy baleset után megszűnhet az autó áramellátása, miközben a bent ülőknek vagy a mentőknek gyorsan kellene kinyitniuk az ajtót. Ilyenkor hiába a mechanikus vésznyitó, ha azt nem találják meg időben, vagy a bent rekedt személyek számára nem egyértelmű a használata. Vagyis a jól kinéző kilincsek miatt egy rossz pillanatban könnyen csapdává válhat az autó.

A probléma most azért került ismét a figyelem középpontjába, mert Kínában kilenc gyártó összesen mintegy 4,3 millió autót hív vissza az ajtók vészhelyzeti nyithatóságával kapcsolatos aggályok miatt. A visszahívás legnagyobb részét, közel hárommillió autóval, a Tesla adja. Az Egyesült Államokban már nem egyszerűen egy-egy gyártó vagy modell problémájaként kezelik a kérdést. Az amerikai közlekedésbiztonsági hatóság, az NHTSA júliusban arra jutott, hogy az elektromos kilincsek kérdéskörét egy új, valamennyi autógyártóra vonatkozó biztonsági szabályban lenne érdemes rendezni. Egy kongresszusi javaslat pedig olyan kézi vésznyitót írna elő, amely az autó elektromos rendszerétől függetlenül működik és könnyen megtalálható.

Ezzel szemben Európában ennél lassabban halad a folyamat, de a döntéshozók itt is észlelik a problémát. Az ENSZ-EGB egyik munkacsoportja már kifejezetten a vészhelyzeti ajtónyitással és az elektromos, rejtett kilincsekkel foglalkozik, miközben az Euro NCAP is vizsgálja, hogyan lehetne szigorítani az ilyen rendszerek biztonsági követelményeit. Reméljük Európában is minél hamarabb születni fog egy döntés, amely kötelezi a gyártókat, hogy a vészhelyzeti biztonságot ne áldozzák fel a stílus oltárán.

Sokkal magasabb lehet a telefonhasználat miatti balesetek száma, mint ahogyan azt gondoltuk

Talán nem annyira meglepő, hogy az emberek nem vallják be, hogy használták az okostelefonjukat egy baleset előtt. Az elterelt figyelem miatti autóbalesetek száma pedig a valóságban legalább 700 százalékkal meghaladja a hivatalos rendőrségi statisztikákat, derült ki az amerikai Közúti Biztonsági Biztosító Intézet (IIHS) legfrissebb kutatásából. Az okostelefon-használat közvetlenül az ütközések előtti pillanatokban nagyságrendekkel gyakrabban fordul elő, mint amennyit a hatósági jegyzőkönyvek rögzítenek. Az IIHS a Cambridge Mobile Telematics anonimizált telematikai adatait vetette össze a rendőrségi jelentésekkel, rávilágítva arra, hogy a modern okostelefonos adatgyűjtés olyan valós képet mutat a problémáról, amelyet a hagyományos helyszínelés képtelen megragadni.

A kutatók 2021 és 2024 között négy amerikai állam 17.000 balesetének adatait elemezték, összekötve a biztonságos vezetést mérő applikációk információit a rendőrségi jegyzőkönyvekkel.

Az adatok alapján az egyautós balesetek résztvevőinek 7 százaléka, a kétautós ütközésekben pedig az érintettek 8 százaléka nyúlt a telefonjához az ütközést megelőző 30 másodpercben. Ezzel szemben a rendőrségi jelentésekben ugyanezen balesetek kevesebb mint 1 százalékánál szerepelt a mobiltelefonos figyelmetlenség, mint kiváltó ok. A hatalmas eltérés valószínűleg nem a hatóságok mulasztása: a sofőrök nem szívesen ismerik el a hiba okát, a tanúk pedig kívülről aligha látnak be az autóba. A telematikai adatok ugyanakkor azt is képesek voltak megkülönböztetni, hogy a vezető mit csinált a telefonján.

Az aktív képernyőhasználat (pötyögés, görgetés) a kétautós balesetek közel 4 százalékában volt jelen a csattanás előtti fél percben. A passzív használat – például a GPS-navigáció – a balesetek 5 százalékát érintette, ám egy kapcsolódó felmérésből az is kiderült, hogy a sofőrök közel negyede nézett már videót vezetés közben az elmúlt egy hónapban. Érdekesség, hogy a vizsgálat szerint maga a telefonálás – akár kézben tartva, akár kihangosítva – elenyésző arányban játszott szerepet a balesetekben. Azaz az eszközt már vezetés közben sem arra használják az emberek, amire eredetileg ki lett találva. Holott több szakember is arról beszélt a vezetés közbeni telefonhasználat kapcsán, hogy a beszélgetés a legveszélytelenebb. Utóbbi kapcsán fontos hozzátenni, hogy az is kimondottan szabálysértő, és kockázatot jelent mind a sofőr, mind az autóban ülő többi személy, mind pedig minden úthasználó számára, hiszen elvonja a járművezető figyelmének egy részét!

A felmérés rámutat, hogy a helyszínelők és a telematika még akkor sem értettek egyet a figyelmetlenség pontos változatában, amikor mindkét forrás jelzett telefonhasználatot: a 17.000 vizsgált esetből mindössze háromban egyezett a két megállapítás. Ennek oka részben a jogszabályi eltérésekben gyökerezik, hiszen a rendőrök csak azt a magatartást keresik, ami az adott államban illegális.

Telefonozás vezetés közben, illusztráció Forrás: Femina.hu

Az IIHS elemzése szerint a probléma érdemi visszaszorításában kulcsfontosságúak azok a szigorú szabályozások, amelyeket már 21 államban bevezettek, és amelyek teljesen megtiltják a mobiltelefonok kézben tartását vezetés közben.

Huszonhetedik alkalommal tartották meg a Szejkefürdői Unitárius Találkozót

„A jó cselekvésben pedig ne fáradjunk el” (Gal. 6,9a) – e bibliai üzenet jegyében tartották szeptember 12-én a 27. Szejkefürdői Unitárius Találkozót. Erdély különböző vidékeiről és Magyarországról mintegy 1200-an érkeztek az egyház hagyományos őszi találkozójára, hogy együtt ünnepeljenek, találkozzanak, imádkozzanak és részesüljenek az úrvacsora közösségében.

A nap programja a hagyományoknak megfelelően Székelyudvarhelyen kezdődött, ahol megkoszorúzták Orbán Balázs szobrát. Ezt követően Szejkefürdőn a Székelyudvarhelyi Hagyományőrző Székely Huszárezred és a homoródalmási fúvószenekar közreműködésével kezdődött az ünnepi bevonulás. A nap műsorvezetői Költő Csenge ötödéves és Széll Róbert Pál hatodéves teológus hallgatók voltak.

A nemzeti zászló átvételét követően Kovács István püspök köszöntötte az egybegyűlteket. A főpásztor a Szejkefürdőre való megérkezést hazatérésként, Isten szabadtéri templomába való visszatérésként fogalmazta meg, ahol a résztvevők ismét megtapasztalhatják Isten közelségét és a közösség megtartó erejét.

„Örvendjünk, adjunk hálát a Jóistennek, hogy itt lehetünk. Adja a Jóisten, hogy itt, ebben a megerősödött közösségben és ott, azokban a közösségekben, ahol vasárnapról vasárnapra, hétköznapokon imádkoztok és dolgoztok, Isten áldása mindennap megmutatkozzék életünkön” – mondta Kovács István.

A házigazda gyülekezetek nevében László Bernadett, Székelyudvarhely 1. Számú Unitárius Egyházközségének lelkésze köszöntötte a résztvevőket. A régi szejkefürdői találkozók kitűzőire utalva idézte fel, hogyan változott az évek során a találkozó, és hogyan változnak vele együtt azok is, akik évről évre visszatérnek. Saját életútján keresztül – a nagymamája kezét fogó gyermektől a teológiai hallgatón és szórványlelkészen át a házigazda gyülekezet lelkészéig – mutatta meg, hogyan kísérheti végig Szejkefürdő több életszakaszon át az embert. A 90. zsoltár szavaira utalva hangsúlyozta: a változások közepette Isten nemzedékről nemzedékre várja és újra egybegyűjti a közösséget, hogy tagjai találkozzanak vele és egymással, megerősödjenek unitárius hitükben és összetartozásukban.

A találkozás és az összetartozás jelképeként három éve útjára indított vándorkopjafát – Balázs Antal fafaragó mester és Lőrinczi Lajos közügyigazgató adományát – idén is továbbadták. A Magyarországi Unitárius Egyházkerület és a Küküllői Unitárius Egyházkör képviseletében Kriza János püspöki helynök és Márkos Hunor Elemér esperes adta át a kopjafát Csécs Márton Lőrincnek, a Kolozs-Tordai Unitárius Egyházkör esperesének.

Az istentiszteleten Bartha Mária Zsuzsanna kocsordi unitárius lelkész imádkozásban szolgált. Fohászában azért imádkozott, hogy Isten szeretete az emberek életén keresztül váljon láthatóvá, hitük a nehézségek között is megtartsa őket, és Isten áldása kísérje az egybegyűlt közösséget.

A szószéki szolgálatot Kriza János, a Magyarországi Unitárius Egyházkerület püspöki helynöke végezte. Beszédének alapgondolatául János első levele 4. részének 12. versét választotta: „Istent soha senki sem látta. Ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk”.

Beszédében abból indult ki, hogy miközben korábban soha nem volt ennyi lehetőségünk kapcsolatban lenni egymással, a személyes találkozás könnyen háttérbe szorulhat. Arra kereste a választ, hogyan válhat a láthatatlan Isten jelenléte megtapasztalhatóvá az ember életében. A segítő kézben, a meghallgatásban, a megbocsátásban, a türelemben és az egymás mellett való megmaradásban Isten szeretete válhat láthatóvá. Három képpel erősítette meg ezt a gondolatot: valaki ott maradt a szenvedő mellett, Jézus nevén szólította Zákeust, az irgalmas szamaritánus pedig megállt. Mindhárom találkozásban a másik ember vált fontossá.

Szejkefürdő jelentőségéről szólva arra mutatott rá, hogy a különböző gyülekezetekből, falvakból és városokból érkezők útjai ezen a napon ismét találkoznak. „A találkozó annak a bizonysága, hogy igenis szükségünk van egymásra” – hangsúlyozta. Szejkefürdőt a közösségi élet egyik metszéspontjának nevezte, ahol az egyéni utak egy időre közös úttá válnak. Beszédét azzal a gondolattal zárta: „Istent a szereteten keresztül tudjuk megmutatni egymásnak. És ahol ez a szeretet történik, ott Isten közel van, bennünk, közöttünk és rajtunk keresztül.”

Az énekvezéri szolgálatot Dezső Margit Hajnalka, a Magyarsárosi Unitárius Egyházközség kántora végezte, a közös éneklést pedig Székelyudvarhely 1. Számú Unitárius Egyházközségének kórusa segítette.

Az úrvacsoravételre előkészítő beszédet Márkos Hunor Elemér, a Küküllői Unitárius Egyházkör esperese mondta. Alapgondolatát Pál apostol szavaiból választotta: „Mert egy a kenyér, egy test vagyunk mindannyian, akik az egy kenyérből részesedtünk.” (1Kor. 10,17)

Forrás: unitarius.org

Szejkefürdőről olyan lelki otthonként beszélt, ahol a hit, az emlékezés és a családi együttlét összekapcsolódik. Saját életútját is felidézte: egykor teológiai hallgatóként érkezett a találkozóra, később lelkészként vett részt rajta, az utóbbi években pedig feleségével és gyermekeivel együtt tér vissza Szejkefürdőre. Ezzel összefüggésben a hit továbbadásának fontosságát hangsúlyozta: a vallásos nevelés a tanítás mellett a közösen megélt pillanatokon keresztül is történik.

Az úrvacsorát közösségvállalásként értelmezte: az egy kenyérből való részesedés Istenhez és egymáshoz egyaránt kapcsolja az embert. Az Erdélyből, Magyarországról, történelmi gyülekezetekből és szórványközösségekből érkezők különbözősége nem akadálya az összetartozásnak. Az úrvacsora egyszerre a hála és az egymásért vállalt felelősség alkalma. Kiemelte, hogy önmagában a sokaság még nem jelent megtartó erőt: valódi közösséggé akkor válunk, ha egymásért is jelen vagyunk. „A hit örökség, amelyet meg kell élnünk. Az emlékezés hála, amelyből erőt meríthetünk. A család és a közösség pedig ajándék, amelyért felelősséggel tartozunk” – fogalmazott.

Az úrvacsorai kenyeret és bort a Magyarországi Unitárius Egyházkerület és a Küküllői Unitárius Egyházkör adományozta. A színpadon helyet foglalóknak Kovács István püspök, Andrási Benedek főjegyző és Lőrinczi Lajos közügyigazgató osztott úrvacsorát, míg a gyülekezet tagjai az úrvacsorás sátraknál részesültek a jegyekből.

Az úrvacsoraosztást követően Szombatfalvi Csongor, a Désfalvi Unitárius Egyházközség lelkésze, a Küküllői Unitárius Egyházkör jegyzője mondott záró imát és áldást. Fohászában az egység és az összetartozás mellett azért imádkozott, hogy a találkozás és az úrvacsora erősítse meg a résztvevőket abban, hogy hazatérve tegyenek gyülekezetükért és közösségeikért. Az idei találkozó mottójához visszakapcsolva kérte: „Segíts, hogy a jó cselekvésben ezután se fáradjunk el”.

A találkozó ideje alatt több kísérőprogram várta a résztvevőket. A gyermekek számára a Székelyudvarhely 1. Számú Unitárius Egyházközsége által működtetett Mustármag Műhely kínált foglalkozásokat. A munkába pedagógusok, nyugdíjas pedagógusok, nőszövetségi tagok, keblitanácsosok kapcsolódtak be. A gyermekeket festéssel, rajzolással, kézműves és papírmunkákkal várták.

A Lelki sátorban Szász-Cserey Katalin firtosmartonosi unitárius lelkész fogadta a személyes beszélgetésre, meghallgatásra vágyókat. A Nőszövetségi sátorban a Magyarországi Unitárius Egyházkerület, a Küküllői Unitárius Egyházkör és a Székelyudvarhely 1. Számú Unitárius Egyházközség nőszövetségi közösségei mutatkoztak be kézimunkákkal, kézműves alkotásokkal és festett kazettákkal, betekintést nyújtva a nőszövetségi életbe.

A résztvevők a nap folyamán ingyenesen látogathatták az Orbán Balázs Látogatóközpontot, az Erdély MINI PARK pedig kedvezményes belépést biztosított számukra.

Az istentisztelet és az úrvacsoravétel után a résztvevők a Székelyudvarhelyi Hagyományőrző Székely Huszárezred és a homoródalmási fúvószenekar vezetésével vonultak Orbán Balázs síremlékéhez. A sírnál tartott megemlékezést a bethlenszentmiklósi fúvószenekar műsora vezette fel.

Sinka Arnold Hargita megyei tanácsos Bíró Barna Botond, Hargita Megye Tanácsának elnöke nevében is köszöntötte az egybegyűlteket. Szejkefürdőt olyan helynek nevezte, amely összeköti a múlt örökségét, a jelen közösségét és a jövő reménységét. Kiemelte az egyházak közösségmegtartó szerepét, az anyanyelv, a hit és a hagyományok továbbadásának fontosságát, valamint az önkormányzatok, az egyházak, a civil közösségek és a helyi emberek együttműködésének jelentőségét. Orbán Balázs örökségéhez kapcsolódva arra hívta fel a figyelmet, hogy ismerjük meg, becsüljük és őrizzük azt a közösséget, amelyhez tartozunk. „Egy aszfaltozott út, egy épület vagy egy felújított tér önmagában még nem teremt közösséget. A közösséget az emberek teszik élővé” – hangsúlyozta.

Dávid Endre, Székelyudvarhely alpolgármestere az Orbán Balázs sírjánál való megállásból és az emberi élet végességéből kiindulva beszélt arról a felelősségről, amely minden nemzedéket saját közössége jövőjéért terhel. Hangsúlyozta: a múlt öröksége önmagában nem biztosítja a megmaradást, minden nemzedéknek újra meg kell válaszolnia, kik vagyunk, mihez ragaszkodunk, és mit kívánunk továbbadni. A mai világ kihívásairól szólva úgy fogalmazott: „Meghódítottuk a távolságot, de elveszítettük a közelséget. […] Összekötöttük a világot, de közben magányossá tettük az embert.” Beszéde végén összefogásra és cselekvésre hívott: „Megalkuvás helyett mindig mondjuk ki az igazat, széthúzás helyett pedig ma nyújtsunk kezet egymásnak”.

A köszöntőket követően elhelyezték a kegyelet koszorúit Orbán Balázs síremlékénél.

A 27. Szejkefürdői Unitárius Találkozó a Himnusz és a Székely himnusz közös eléneklésével zárult.

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

Marosvásárhelyi Rádió România
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ELADÓ borszőlő, 2 lej/kg. Tel. 0265/222-267. (29027)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, meszelést, szigetelést, kisebb munkálatokat stb. Tel. 0745-680-818. (28998-I)

TETŐKÉSZÍTÉS, szigetelés polisztirollal, vízszigetelés bitumenes kartonnal, bármilyen típusú javítás, külső-belső festés, ácsmunka, ereszcsatorna, villany-, vízszerelés. Tel. 0753-480-888, Gabriel. (28906-I)

XXVIII. Bernády Napok

Felhívás vetélkedőre V–VIII. osztályos tanulóknak

A Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány és a Maros Megyei Múzeum ismét vetélkedőt hirdet *Bernády és a korabeli erdélyi irodalom* címmel a XXVIII. Bernády Napok keretében.

Online játékkal várják a marosvásárhelyi V–VIII. osztályos tanulókat. Jelentkezni 2026. október 9-ig (péntek) lehet a bernady@bernady.ro, balinthajni59@yahoo.com e-mail-címeken.

A vetélkedőre 3 fős, V–VIII. osztályos tanulókból álló csapatok jelentkezését várják.

A jelentkezéshez szükséges adatok:

– a csapat és a versenyzők neve, a versenyzők életkora, az iskola neve, a vezető tanár neve, e-mail-címe és telefonszáma.

A vetélkedő menetrendje a következő:

Október 16-án, pénteken délelőtt 10 óráig elektronikus úton eljuttatják (e-mailben) a vezető tanároknak a Google-űrlapot, melyet továbbítanak a benevezett csapatoknak.

Maximálisan elérhető pontszám: 9.

A megfejtett feladatlapok beküldési határideje **2026. október 21., szerda 16 óra**.

Díjazás: október 23., péntek 12 óra, a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány székhelyén, Horea utca 6. szám.

Munkálatok Marosvásárhelyen

COMPANIA AQUASERV

Az Aquaserv Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózatfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt szeptember 17-én 8 órától 16 óráig (becsült időintervallum) felfüggeszti az ivóvíz-szolgáltatást

Marosvásárhelyen a Decebal, Burebista, Bărăgan utca 1–37. és 2–4. sz. alatt, valamint a Tisza utca 1–45. és 2–32. számok alatt.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a vezetékekben lévő lerakódások felkavarodása miatt a csapból rövid ideig zavaros víz folyik. Javasoljuk, hogy a vizet, ameddig ki nem tisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért.

Köszönjük a megértést!

***AQUASERV RT.**, Marosvásárhely*

A Mures Insolvency SPRL, a Marosvásárhely, Malom utca 12. szám alatti székhelyű **Real Business Works Kft.** cégfelszámolója nyilvános árverésen értékesíti az alábbi javakat, egyenként:

Irodai felszerelés: 15 számítógép, egy iratmegsemmisítő, egy nyomtató, 66 képernyő, egy HP rack switch, egy PC AMD rendszer, egy Epson videovetítő, kikiáltási ár összesen: 11.745 lej;

Bútorzat: 69 db (25 íróasztal, egy konferencia-asztal, 14 szekrény, 25 ergonomikus szék, két összehajtható fém szék, két irodai szék), kikiáltási ár: 2.760 lej;

Különfélék: 10 db (két légkondicionáló, kávéfőző, két fémfogas, mikrohullámú sütő, Arctic hűtő, elsősegélydoboz-utántöltő, szendvicssütő, tűzoltó készülék; kikiáltási ár: 1.268 lej. Az árak nem tartalmazzák a héát.

Az elárverezendő javak részletes jegyzéke a www.licitatii-insolventa.ro, a www.smdamures.ro oldalon és a cégfelszámoló székhelyén tanulmányozható.

Az árverés **szeptember 25-én 13 órakor** lesz a cégfelszámoló Marosvásárhely, Ştefan cel Mare utca 9/3. szám alatti székhelyén.

Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és/vagy jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a tenderfüzetet az árverést megelőző napon, és garanciaként kifizetik a kikiáltási ár 10%-át, valamint a részvételi díjat.

Amennyiben az árverés kiindulási ára nem kerül elérésre, a javak ugyanazon a napon ismét eladásra kerülnek; ebben az esetben az árverés a hirdetményekben szereplő ár 75%-ánál kezdődik, és az adott ingóságot az kapja meg, aki a legmagasabb árat kínálja.

Az adós hitelezői sem személyesen, sem közvetítőkön keresztül nem szerezhetik meg az eladásra kínált vagyontárgyakat az adós vagyonának értékesítéséről szóló jelentésben jóváhagyott ár 75%-ánál alacsonyabb áron.

Bővebb felvilágosítás a 0756-086-289 és a 0745-653-430-as telefonszámon.

MEGEMLÉKEZÉS

***„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él.”* (János 11:25)**

Az erdőszentgyörgyi líceum 1976-ban végzett IV. B osztályának 50 éves osztálytalálkozója alkalmából kegyelettel emlékezünk elhunyt

TANÁRAINKRA
és OSZTÁLYTÁRSAINKRA.

Emlékük szívünkben örökké él. (8690870)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatom, hogy szeretett édesapám,
TORDAI KÁROLY
szeptember 14-én, életének 95. évében elhunyt. Temetési szertartására szeptember 17-én, csütörtökön 12 órakor kerül sor Marosvásárhelyen, a református temetőben.
Emlékét szeretettel őrzi fia, rokonai, ismerősei. (29024-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, anyós, nagymama, testvér, rokon, barát és szomszéd,
DANIEL ÁGNES
életének 78. évében, 2026. szeptember 15-én csendesen megpihent.
Utolsó útjára 2026. szeptember 17-én 11 órakor kísérjük a marosvásárhelyi Jeddi úti temető ravatalozójából a helyi temetőbe.
Virrasztás: szeptember 16-án 20 órától a Vili Temetkezési Központban.
Szeretete és emléke szívünkben tovább él. Pihenése legyen csendes!

A gyászoló család. (-I)

Mély fájdalommal és megrendüléssel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa és nagytata,
UJFALVI JENŐ
türelemmel viselt rövid szenvedés után, 75 éves korában szeptember 14-én elhunyt. Utolsó útjára szeptember 17-én délután 2 órakor kísérjük a református temetőben. Virrasztása szeptember 16-án délután 6 órakor lesz a református temető cintermében.

A gyászoló család. (29025-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Mély megrendüléssel értesültünk kedves osztálytársunk,
KILYÉN MÁRTA SÁRA
született Csegedi
korai elhunytáról. Szeretettel emlékezünk rá. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, pihenése csendes!

A marosvásárhelyi Unirea líceumban 1976-ban végzett XII. D-s osztálytársai. (p-I)

Őszinte részvéttel és együttérzéssel vagyunk kolléganőnk, Suciu Ágota mellett szeretett
ÉDESAPJA
elvesztése miatt érzett fájdalmában.

A Mihai Eminescu Pedagógiai Főgimnázium tantestülete. (69442-I)

Szomorú szívvel vettünk tudomást volt osztálytársunk,
GAGYI LEVENTE
elhunytáról. Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló családnak.

A marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceumban 1962-ben végzett XI. B osztály volt diákjai. (29020-I)

Szeptember 14–19. között őszi lomtalanításra kerül sor Szászrégenben.
Részletek: https://shortlink.win/1y4qD

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ
  - *Orvosi rendelők:*
  M. Eminescu u. 3. sz.:
  - 0265/210-087
  - *Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.:*
  - 0730-545-646
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976
- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
  - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
  (0-24 óra), professzionális balzsamozás
  Nemzetközi halottszállítás
  - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  - koszorúk - 0745-606-269
  - halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.